

Regulering vechtsportgala's: handreiking voor gemeentelijk beleid

Regulering vechtsportgala's: handreiking voor gemeentelijk beleid (versie januari 2023)

Dit document is gepubliceerd onder een Creative Commons licentie: Naamsvermelding-NietCommercieel (CC BY-NC). Dit betekent dat iedereen vrij is om het werk te delen — te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat, onder voorwaarde dat de naam van de Nederlandse Vechtsportautoriteit als maker wordt vermeld, een link naar de licentie wordt geplaatst en wordt aangegeven of het werk veranderd is. Je mag dat op redelijke wijze doen, maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat de licentiegever instemt met je werk of je gebruik van het werk. Het werk mag niet gebruikt worden voor commerciële doeleinden.

Fotografie: Robert Lagendijk. De foto's mogen niet buiten de context van dit document worden hergebruikt. Met uitzondering van de foto op pagina 22, hiervoor geldt copyright gemeente Amsterdam.

Met dank aan de bijdragen en inbreng van:

Ministerie van VWS, Ministerie van V&J, NOC*NSF, VNG, VSG, RIEC, Federatie Oosterse Gevechtkunsten/ sectie Ringcontactsporten, RINGS, gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Almere, Eindhoven, Groningen, Amstelveen, Den Bosch, Nijmegen, Aalsmeer, Amersfoort, Hoorn, Bunschoten, Meppel en Antwerpen, Sportraad Amsterdam, Team Gunyar, R-Grip Gym en APGS Amsterdam.

Inhoud

1	Advies 'Veilige vechtsportgala's en gemeentelijk beleid'	6
2	Richtlijn voor full contact vechtsportevenementen	10
3	Notitie regulering vechtsportgala's: handreiking voor beleid	19

Bijlagen

BIJLAGE 1: MAATREGELEN UIT HET PLAN VAN AANPAK	28
BIJLAGE 2: VOORBEELD GEMEENTE HOORN	31
BIJLAGE 3: ADVIES RIEC NOORD-HOLLAND NOORD	37
BIJLAGE 4: INTRODUCTIE IN FULL CONTACT VECHTSPORT	47

Vooraf

Full contact vechtsporten, vooral kickboksen, Thaiboksen en Mixed Martial Arts (MMA) zijn de afgelopen jaren steeds populairder geworden. Deze sporten hebben een grote maatschappelijke waarde omdat ze onder deskundige begeleiding in positieve zin bijdragen aan een goed opvoedingsklimaat, een gezonde leefstijl en sociale binding.

De sector kende echter ook een aantal problemen die aanleiding gaven tot alertheid bij overheden en toezichthoudende instanties. Er was niet één bond die de hele sector vertegenwoordigde. Een aantal kleinere organisaties gaf zich uit als vertegenwoordiger van de sector en liet vechtsportevenementen (gala's) organiseren van soms bedenkelijk niveau. Dit uitte zich bijvoorbeeld in jeugdwedstrijden waarbij kinderen elkaar vol tegen het hoofd trapt en stootten. Maar ook in een onveilige omgeving met organisatoren zonder bevoegdheid, sportkader zonder diploma en soms ook een relatie met criminaliteit.

Met dit informatiepakket bieden wij gemeenten, specifiek de portefeuilles sport, openbare orde en veiligheid en vergunningenbeleid, een handreiking om inzicht te geven in de reguleringsmogelijkheden die voorhanden zijn. Dit helpt ons om gezamenlijk te komen tot veilige, kwalitatief goed georganiseerde vechtsportgala's waarin de sporter centraal staat.

Dit informatiepakket voor lokaal beleid bevat:

- 1** Advies 'Veilige vechtsportgala's en gemeentelijk beleid'
- 2** Richtlijn voor full contact vechtsportevenementen
- 3** Notitie Regulering vechtsportgala's: handreiking voor lokaal beleid

1 Advies ‘Veilige vechtsportgala’s en gemeentelijk beleid’

Advies

De vechtsportsector heeft lange tijd te maken gehad met misstanden. Kickbokswedstrijden waarbij criminelen elkaar ontmoetten rondom VIP-tafels bij de ring. Kinderen van tien jaar die traptten of stootten naar het hoofd van de tegenstander. Met een schreeuwende coach in de hoek. Veilige vechtsportgala's voor full contact vechtsporten (kickboksen, Thaiboksen en Mixed Martial Arts) waren bepaald geen vanzelfsprekendheid.

Voor veilige, gereguleerde vechtsportevenementen is het nodig dat gemeenten de belangen goed afwegen. Anno 2016 bleek dat slechts een kleine minderheid van Nederlandse gemeenten beleid had geformuleerd voor full contact vechtsportevenementen. De meeste gemeenten waren niet of nauwelijks op de hoogte van ontwikkelingen in de full contact vechtsportsector. Welke afweging zou een gemeentebestuur moeten maken als een onbekende Thaiboksbond in een plaatselijke accommodatie de Open Nederlandse Thaibokskampioenschappen voor jeugd tot 18 jaar wil organiseren? Het was voor veel gemeenten gissen.

Inmiddels weten veel gemeenten precies wat ze moeten doen. Vaak mede dankzij goed contact met de Vechtsportautoriteit. Situaties waarbij gemeenten niet op de hoogte zijn dat er een gemeentelijke sporthal wordt gehuurd voor een openbaar toegankelijk vechtsportevenement (met een zeker risicogehalte) komen daardoor gelukkig steeds minder voor.

Maar malafide vechtsportorganisatoren houden hun evenementen bij voorkeur in gemeenten waar "niks geregeld is op dit gebied". Hierdoor dreigen onveilige en malafide praktijken voort te blijven bestaan. Een onwenselijke situatie voor publiek, vechtsporters, bonafide bonden en organisatoren, en de samenleving.

Wij schetsen een realistisch beeld van de problematiek in de full contact vechtsportsector. Gemeenten zijn hoe dan ook betrokken in deze sector, als mogelijk verhuurder van accommodatie, als hoeder van de openbare orde en veiligheid, en als medeverantwoordelijke voor de volksgezondheid. Daarnaast voeren gemeenten ook lokaal sportbeleid. Deze notitie is een handreiking aan gemeenten om bewust beleid te voeren gericht op regulering van vechtsportgala's.

Wij adviseren gemeenten het volgende in overweging te nemen:

- 1 Treed altijd in overleg met een organisator die een full contact vechtsportevenement in de gemeente wil houden. Voer een intake-gesprek waarin je kennismaakt met de promotor/organisator van het evenement. Ook en vooral als dat evenement op jeugd is gericht, en ongeacht of het plaatsvindt in een gemeentelijke of particuliere accommodatie.
- 2 Verbind voorwaarden aan de organisatie van full contact vechtsportevenementen. Benoem vechtsportgala's en – wedstrijden / toernooien altijd als evenement, zodat een organisator een vergunning moet aanvragen. Dit kan bijvoorbeeld in de APV worden geregeld in combinatie met een Burgemeestersbesluit dat vechtsportevenementen als risicocategorie benoemt. Of besteed er

aandacht aan in een beleidsregel waarin staat wat de gemeente verstaat onder "een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak".

- 3 In deze notitie staat aangegeven welke regels en voorwaarden je als gemeente kunt opleggen aan organisatoren van full contact vechtsportevenementen. Zo kunnen gemeenten, als er gewerkt wordt met een vergunning voor vechtsportevenementen, een levensgedragstoets uitvoeren ten opzichte van de organisator. Ook kunnen dan specifieke voorschriften worden verbonden aan de vergunning, bijvoorbeeld met betrekking tot het schenken van alcohol, leeftijden van bezoekers, transparante geldstromen en VIP-tafels, en aansluiting bij een erkende bond.
- 4 Er is een richtlijn voor vechtsportevenementen opgesteld namens de Vechtsportautoriteit (zie paragraaf 2) die toeziet op de kwaliteit en regulering van full contact vechtsporten in Nederland. Gemeenten wordt geadviseerd in hun beleid te verwijzen naar deze richtlijn. Zodoende gaat er een zekere mate van uniformiteit ontstaan in lokaal beleid, waardoor organisatoren van dergelijke evenementen weten waar zij aan toe zijn.
- 5 Sinds 2011 is het door de wetgever mogelijk gemaakt om vergunningen voor vechtsportevenementen te toetsen op grond van de Wet Bibob (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur). Wel is het raadzaam om als gemeente in het vermoedelijk reeds geldende Bibob-beleid aan te geven dat van deze mogelijkheid gebruik gemaakt kan worden. Voor de motivering hiervan kan worden aangesloten bij de toelichting bij de wetswijziging en ook bij informatie van de politie op lokaal niveau.
- 6 Sinds 1 september 2022 mogen alleen sportscholen met het Keurmerk Vechtsportautoriteit nog deelnemen aan wedstrijden in het kickboksen, thaiboksen of mixed martial arts in Nederland. Sportscholen met dit keurmerk voldoen aan een breed palet aan eisen wat betreft veiligheid, gezondheid, sporttechnisch kader en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag. Zo kunnen alle jeugdtrainers van keurmerkhoudende sportscholen een (recent afgegeven) VOG overleggen, hebben zij trainers met een KSS-3 diploma en maken al deze sportscholen [het externe netwerk van vertrouwenscontactpersonen](#) kenbaar aan hun leden.
- 7 Wanneer gemeenten vragen hebben over full contact vechtsportorganisaties of -evenementen, kunnen zij contact opnemen met de Nederlandse Vechtsportautoriteit. Deze autoriteit heeft tot doel om regulering van full contact vechtsport te bevorderen, zodat sprake is van een veilige, gezonde en verantwoorde vechtsportsector.

Contactgegevens Stichting Nederlandse Vechtsportautoriteit

Bureau Nederlandse Vechtsportautoriteit

Postbus 59680, 1040 LD Amsterdam

telefoon: 06 21711775 / 06 53989937

info@vechtsportautoriteit.nl

Kortom

Het is aan te bevelen dat de vergunningvoorschriften of de gemeentelijke beleidsregel direct verwijst naar de landelijk ontwikkelde richtlijn voor full contact vechtsportevenementen. De Vechtsportautoriteit ziet er met gemeenten en sportbonden op toe dat de richtlijn ook daadwerkelijk wordt nageleefd. Daarnaast kan de Vechtsportautoriteit gemeenten adviseren over vechtsportbonden, evenementorganisatoren en promotors en over het toepassen van de richtlijn.

De Vechtsportautoriteit (dan wel een vechtsportorganisatie waarnaar de autoriteit verwijst) adviseert gemeenten ook over internationale organisatoren en promotors die een vergunning aanvragen en waarbij een evenement *niet* onder auspiciën van een landelijke bond wordt georganiseerd.

Door te verwijzen naar de richtlijn voor vechtsportevenementen geeft de gemeente aan dat ook lokaal kwaliteitseisen gesteld worden aan medische begeleiding, veiligheid, service, matchmaking, faciliteiten, openbare orde en sfeer en uitstraling. Door toepassing van de richtlijn spreken de betrokkenen met elkaar af dat uitsluitend sprake is van gelicenseerde trainers/coaches, juryleden, scheidsrechters, promotors en ringartsen, en alleen wordt samengewerkt met vechtsportscholen die in het bezit zijn van een Keurmerk Vechtsportautoriteit, of in de aanvraagprocedure zitten. Ook wordt van organisatoren van vechtsportevenementen gevraagd dat zij het [Format Veiligheidsplan Vechtsportevenementen](#) invullen.

Bijgaande notitie presenteert eerst de richtlijn voor de organisatie van vechtsportevenementen, die de Vechtsportautoriteit heeft opgesteld met de sector. Daarna volgt een toelichting: de aanleiding voor een betere regulering van full contact vechtsporten. Vervolgens zetten we de visie achter het plan van aanpak uiteen, als ook het doel daarvan.

We presenteren de maatregelen uit het reguleringsplan, en gaan daarbij specifiek in op de voor gemeenten belangrijkste maatregel: het hanteren van één richtlijn voor vechtsportevenementen.

Tot slot volgt een aantal bijlagen met voorbeeldteksten voor onder meer vergunningvoorschriften en een uitleg over het keurmerk voor sportscholen.

2 Richtlijn voor full contact vechtsportevenementen

	Promotor	Vechtsportbond	Trainer/ coach	Vechter	Gemeente	Vechtsportautoriteit	Ringarts
Financiële transparantie	X	X			X	X	
integrale alomvattende begroting							
promotor/ organisator: rechtspersoon, BTW-nummer, VOG							
Transparante betaling van VIP-tafels							
overwegend giraal betalingsverkeer (aanbevolen)							
Openbare orde en veiligheid	X	X			X	X	
inzetten gecertificeerd beveiligingsbedrijf							
veiligheidsplan bij aanvraag evenementenvergunning							
risicoanalyse matchmaking							
toezicht en handhaving politie							
inzetten verkeersregelaars							
communicatieplan: op de hoogte stellen omwonenden							
leeftijdadvies toeschouwers							
toepassing drank- en horecawet							
Gezondheid sporters	X	X	X	X		X	X
één uniform centraal beheerd digitaal wedstrijdboekje							
ringarts							
gelicenseerde scheidsrechter							
keuring vechters jaarlijks verplicht							
medische check na wedstrijd							
monitoring aantal wedstrijden vechter							
dopingcontrole							
Fair play	X	X	X	X			
gelicenseerde matchmaking (+ check)							
weging							
gelicenseerde scheidsrechter							
gelicenseerde jury							
dopingcontrole							
vechter aangesloten bij sportschool							
vechter en sportschool aangesloten bij bond							
Good governance	X	X				X	
transparante organisatie: bestuur ingeschreven bij KvK							
screening organisatoren en managementbureaus (VOG/ Bibob)							
'goed bestuur' landelijke bond (VOG)							
promotor is lid van de bond (VOG, eventueel Bibob)							
vechtsportautoriteit: toezicht en gevraagd advies aan gemeente en bond							
onderschrijven kernwaarden organisatie (ethiek) *							
Sociaal pedagogisch klimaat	X	X	X				
gelicenseerde promotor							
gelicenseerde trainer/coach							
gelicenseerde scheidsrechter							
bepalingen jeugdwedstrijden							
deurbeleid/gastheerschap							

	Jury	Scheidsrechter	Dopingautoriteit	Publiek	Politie	Bibob	Managementbureau	Mediabedrijf
Financiële transparantie							X	X
integrale alomvattende begroting								
promotor/ organisator: rechtspersoon, BTW-nummer, VOG								
Transparante betaling van VIP-tafels								
overwegend giraal betalingsverkeer (aanbevolen)								
Openbare orde en veiligheid				X	X	X		
inzetten gecertificeerd beveiligingsbedrijf								
veiligheidsplan bij aanvraag evenementenvergunning								
risicoanalyse matchmaking								
toezicht en handhaving politie								
inzetten verkeersregelaars								
communicatieplan: op de hoogte stellen omwonenden								
leeftijdsadvies toeschouwers								
toepassing drank- en horecawet								
Gezondheid sporters		X	X				X	
één uniform centraal beheerd digitaal wedstrijdboekje								
ringarts								
gelicenseerde scheidsrechter								
keuring vechters jaarlijks verplicht								
medische check na wedstrijd								
monitoring aantal wedstrijden vechter								
dopingcontrole								
Fair play	X	X	X					
gelicenseerde matchmaking (+ check)								
weging								
gelicenseerde scheidsrechter								
gelicenseerde jury								
dopingcontrole								
vechter aangesloten bij sportschool								
vechter en sportschool aangesloten bij bond								
Good governance						X	X	X
transparante organisatie: bestuur ingeschreven bij KvK								
screening organisatoren en managementbureaus (VOG/ B)								
'goed bestuur' landelijke bond (VOG)								
promotor is lid van de bond (VOG, eventueel Bibob)								
vechtsportautoriteit: toezicht en gevraagd advies aan gemeente en bond								
onderschrijven kernwaarden organisatie (ethiek) *								
Sociaal pedagogisch klimaat		X		X				
gelicenseerde promotor								
gelicenseerde trainer/coach								
gelicenseerde scheidsrechter								
bepalingen jeugdwedstrijden								
deurbeleid/gastheerschap								

Toelichting

Algemeen

De richtlijn voor full contactvechtsportevenementen – voor kickboksen, thaiboksen en mixed martial arts (mma) - is bedoeld als checklist. Bij vragen over de checklist en de toepassing ervan, gelieve contact op te nemen met de Vechtsportautoriteit.

De checklist is geen statisch document. Afhankelijk van ontwikkelingen in de vechtsportsector en het sport- en veiligheidsbeleid kunnen aanpassingen aan de richtlijn plaatsvinden.

De richtlijn is bedoeld voor alle stakeholders die betrokken zijn bij full contact vechtsportevenementen, waaronder gemeenten, bonden, promotors en managementbureaus.

Niet alleen de promotor en organisator van een vechtsportevenement zijn onderhevig aan bepalingen uit de richtlijn. Ook managementbureaus en mediabedrijven worden hierin meegenomen, omdat zij belanghebbende zijn. Dat kan gaan om bijvoorbeeld een manager/contractpartner van vechters, of als eigenaar/rechthebbende van opnamebeelden of media-uitingen van het evenement.

Zowel managementbureaus (of individuele managers) als mediabedrijven moeten ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel en zullen aan de screening onderhevig zijn, zowel bij financiële toetsing als ten aanzien van good governance (VOG, eventueel Bibob).

Gemeenten wordt geadviseerd een vergunningplicht voor full contact vechtsportevenementen op te nemen in de APV. In de voorwaarden voor de evenementenvergunning kan worden verwezen naar deze richtlijn, die is opgesteld door de Nederlandse Vechtsportautoriteit. Deze autoriteit is een toezichthoudend orgaan dat door middel van regelmatige controles evenementen toetst aan criteria uit deze richtlijn.

Gemeenten die ervoor kiezen geen vergunningplicht voor full contact vechtsportevenementen in te voeren, worden verzocht een meldingsplicht in te stellen. Bij een meldingsplicht zijn organisatoren eraan gehouden het gemeentebestuur op de hoogte te stellen van hun voornemen een vechtsportevenement te organiseren. Gemeentebesturen wijzen betreffende organisatoren op de richtlijn voor full contact vechtsportevenementen. Voorts stelt de gemeente de Vechtsportautoriteit van dit voornemen op de hoogte.

A Financiële transparantie

1 Integrale alomvattende begroting

De organisator dient een financiële begroting van het evenement in, waarin alle verwachte kosten en baten zijn opgenomen en geprognoseerd. In deze begroting zijn ook eventuele doorbestedingen (aan contractanten) verwerkt, zoals de gages aan vechters (via managementbureaus) of inkomsten uit beeldopnames (via mediabedrijven).

2 Promotor/organisator: rechtspersoon, BTW-nummer, VOG

De organisator (promotor) van het evenement is een rechtspersoon die is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Hij beschikt over een BTW-nummer en een verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

3 Transparante betaling van VIP-tafels

Betalingen van eventuele VIP-tafels zijn transparant, dat wil zeggen: bij controle door de belastingdienst, Vechtsportautoriteit of gemeente zijn de kasstromen inzichtelijk.

4 Overwegend giraal betalingsverkeer (aanbevolen)

Aanbevolen wordt dat betalingen van en aan de evenementenorganisatie zoveel mogelijk giraal plaatsvinden. De controle van het betalingsverkeer ligt bij de belastingdienst. Bij grote gala's met topvechters komt het voor dat loonbelasting moet worden afgedragen. Of de vechter (VAR verklaring) of de promotor/organisator moet de loonbelasting met de fiscus regelen.

B Openbare orde en veiligheid

1 Inzetten gecertificeerd beveiligingsbedrijf

Bij vechtsportevenementen is de beveiliging en toegangscontrole in handen van een gecertificeerd particulier beveiligingsbedrijf. De beveiliging is proportioneel. Dat wil zeggen dat de omvang ervan in de pas loopt met het aantal bezoekers.

2 Veiligheidsplan bij aanvraag evenementenvergunning

De organisator stelt een integraal veiligheidsplan op waarin de openbare orde en veiligheid, mogelijke risicofactoren en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt. Er is daarin duidelijkheid over de rolverdeling van alle veiligheidspartners. De gemeente is hierin de voorbereiding bij betrokken. Zowel de promotor als de gemeente kunnen hierbij gebruik maken van het [Format Veiligheidsplan Vechtsportevenementen](#).

3 Risicoanalyse matchmaking

Om te voorkomen dat:

- sprake is van te grote krachtsverschillen tussen vechters
- supportersgroepen tegen elkaar worden opgezet

- rivaliserende groepen op één evenement elkaar treffen

is een afgewogen matchmaking van groot belang. De promotor doet hiervoor een voorstel. De bond die auspiciën verleent aan het evenement is hiervoor eindverantwoordelijk en keurt de matchmaking goed of af. Sinds 2023 voert ook de VA een risicoanalyse op de matchmaking van evenementen uit. De uitkomst van deze toetsing geeft de VA door aan alle stakeholders, waaronder promotor en gemeente. De gemeente betreft deze toetsing in de vergunningverlening.

4 Inzetten stewards vechtsportscholen

Bij (risico-)evenementen kan de gemeente of de VA eisen dat er stewards vanuit de aanwezige vechtsportscholen moeten worden aangewezen. Deze stewards kunnen vanuit hun rol binnen de vechtsportschool supporters aanspreken op (wan)gedrag. Indien er stewards worden ingezet is het de verantwoordelijkheid van de promotor om hierover contact op te nemen met de aanwezige sportscholen. De promotor kan hierbij hulp aan de VA vragen.

5 Toezicht en handhaving politie

De gemeente waarin het evenement plaatsvindt stelt de politie op de hoogte ten tijde van de voorbereidingen en bij vergunningaanvraag. Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement wordt de politie om advies gevraagd. In samenspraak met de organisatie en gemeente houdt de politie toezicht op het verloop van het evenement.

6 Inzetten verkeersregelaars

Bij evenementen waar verkeersdrukke ontstaat als gevolg van grote toestroom in korte tijd worden verkeersregelaars ingezet. Hierbij vindt afstemming plaats tussen organisatie en gemeente.

7 Communicatieplan: op de hoogte stellen omwonenden

De organisator draagt in samenspraak met de gemeente zorg voor communicatie met de omwonenden rond de evenementenlocatie. Hiertoe is een communicatieplan opgesteld. In het plan staat duidelijk vermeld op welke wijze overlast (verkeer, geluid) wordt tegengegaan.

8 Leeftijdsadvies toeschouwers

Bij jeugdwedstrijden is er geen leeftijdsadvies. Bij wedstrijden voor volwassenen geldt een leeftijdsadvies voor toeschouwers: 12 jaar en ouder.

9 Toepassing drank- en horecawet

Het spreekt vanzelf dat tijdens het evenement de Drank- en Horecawet van toepassing is. Aanbevolen wordt geen gedestilleerde dranken te schenken. Op basis van een risicoanalyse kan het verboden worden om alcoholhoudende dranken in de wedstrijdzaal te nuttigen.

C Gezondheid sporters

1 Eén uniform centraal beheerd digitaal wedstrijdboekje

De wedstrijdresultaten, uitslagen, medische aspecten en eventuele sancties worden opgeslagen in één gecoördineerd (digitaal) wedstrijdboekje: het Fightpassport van de Vechtsportautoriteit. Daar zijn alle deelnemers van full contact vechtsportwedstrijden op aangesloten. De bond is eindverantwoordelijk voor het correct opslaan van de benodigde gegevens in deze wedstrijdboekjes van alle deelnemende vechters en eventuele stakeholders (jury, scheidsrechter, ringarts, vertegenwoordiger bond). Bij onjuiste weergave van wedstrijdhistorie volgt een tuchtrechtelijke sanctie door de bond die wordt opgenomen in het wedstrijdboekje.

2 Ringarts

Bij alle full contact vechtsportwedstrijden is een gekwalificeerde ringarts (bijvoorbeeld aangesloten bij de organisatie Fighting Doctors) aanwezig. De bond die auspiciën verleent over een evenement is er verantwoordelijk voor dat scheidsrechters, coaches en ringartsen onderling afspraken maken die in het belang zijn van de gezondheid van de vechters. Bijvoorbeeld afspraken over het beëindigen van partijen vanuit medisch preventief oogpunt.

3 Gelicenseerde scheidsrechter

Elke full contact vechtsportwedstrijd staat onder leiding van een door de autoriteit gelicenseerde scheidsrechter. De scheidsrechter is opgeleid of wordt als zodanig erkend door de bond die auspiciën verleent.

4 Keuring veteranen (40 jaar en ouder) verplicht

Deelnemers van 40 jaar en ouder overleggen een sport medische keuring van niet ouder dan een half jaar.

5 Medische check na wedstrijd

De organisatie en bond die auspiciën verleent aan het evenement kunnen besluiten dat een medische check na elke partij verplicht is. In geval van een KO-nederlaag volgt altijd een medische check door de ringarts, inclusief een verplichte EEG-check.

6 Monitoring aantal wedstrijden vechter

Door middel van het digitale wedstrijdboekje kunnen alle stakeholders (bond, promotor, scheidsrechter, ringarts) de vechtsporters volgen op sportief en (indien daartoe gemachtigd) medisch gebied. Dat is van belang voor medische zorg, matchmaking en ranking.

7 Dopingcontrole

De organisatie en bond houden zich het recht voor dopingcontrole te houden. Hierbij worden de regels van de dopingautoriteit in acht genomen .

8 Verbod 'Naar het hoofd' bij jeugd tot 18 jaar

Zie F2:

tot 10 jaar geen wedstrijden in de ring.

tot 18 jaar NIET stoten of trappen naar het hoofd, ongeacht het dragen van een bokskap of andere gezichtsbescherming.

tot 18 jaar is het dragen van scheenbeschermers en bokskap verplicht.

vanaf 18 jaar WEL stoten of trappen naar het hoofd.

over hele linie aandacht voor flankerende maatregelen, met name voor aandacht techniek, punten/ treffers en beschermende maatregelen (bokskap, scheenbescherming).

D Fair play

1 Matchmaking

Een afgewogen matchmaking is cruciaal voor *fair play*. De bond is eindverantwoordelijk voor de matchmaking, die wordt voorbereid door een gelicenseerde promotor of matchmaker. Zie B3.

2 Weging

Voorafgaand aan de wedstrijden worden de deelnemers gewogen met het oog op het uitkomen in hun gewichtsklasse. De organisatie draagt hier onder auspiciën van de bond zorg voor. Deelnemende sportscholen dragen verantwoordelijkheid voor het juiste gewicht van hun vechters. Het verzaken van deze verantwoordelijkheid kan van invloed zijn op het behoud van het Keurmerk Vechtsportautoriteit van de sportschool. Deelnemers in de Jeugdklasse worden gewogen in de kleding die zij in de ring dragen. (En dus niet in slechts hun ondergoed.)

3 Gelicenseerde scheidsrechter

Zie hiervoor. (C3)

4 Gelicenseerde jury

De jury is verantwoordelijk voor de puntentelling en daarmee voor de uitslagen van de wedstrijden. Juryleden hebben hiervoor een cursus gevolgd bij de bond of bij een opleiding die als zodanig wordt erkend door de bond. Indien dat het geval is, komen zij in aanmerking voor een licentie.

5 Dopingcontrole

Zie hiervoor. (C7)

6 Vechter aangesloten bij keurmerk houdende sportschool

Nederlandse deelnemers zijn aangesloten (lid) bij een sportschool, gym of vereniging die in het bezit is van een geldig Keurmerk Vechtsportautoriteit. De promotor en gemeente kunnen contact opnemen met de VA over de status van een deelnemende sportschool via 06-53989937. Zie bijlage 5 voor de brochure voor gemeenten over het Keurmerk Vechtsportautoriteit. Belgische deelnemers zijn aangesloten bij een sportschool die lid is van de BKBM.

E Good governance

1 Transparante organisatie: bestuur ingeschreven bij KvK

Het is duidelijk wie verantwoordelijk zijn voor de organisatie van het full contact vechtsportevenement. Het bestuur van de organisatie dan wel de directie van de promotor/organisator staat ingeschreven in het register bij de Kamer van Koophandel.

2 Screening organisatoren en managementbureaus (VOG/Bibob)

Organisatoren/promotors, managementbureaus en mediabedrijven die betrokken zijn bij het evenement dienen een VOG te kunnen overleggen. Gemeenten houden zich het recht voor om in het kader van het verlenen van een evenementenvergunning een Bibob-toets in te stellen naar betreffende organisatoren en het daaraan verbonden netwerk. Hierin worden o.a. financiële transacties en eventuele justitiële gegevens meegewogen.

3 'Goed bestuur' landelijke bond (VOG)

De landelijke vechtsportbond onder wier auspiciën het evenement plaatsvindt staat onder leiding van een bestuur waarvan elk lid een VOG kan overleggen.

4 Promotor is lid van de bond (VOG, eventueel Bibob)

De promotor/organisator van het evenement is aangesloten bij de landelijke vechtsportbond onder wiens auspiciën de wedstrijden plaatsvinden. De promotor/organisator kan een VOG overleggen, en, indien gemeente en/of autoriteit dat vereist, een Bibob-screening doorstaan. De VA kan de gemeente proactief adviseren om wel of niet een Bibop-screening uit te voeren.

5 Vechtsportautoriteit: toezicht en gevraagd advies aan gemeente en bond

De Nederlandse Vechtsportautoriteit houdt toezicht op de full contact vechtsportsector. Binnen de mogelijkheden van de autoriteit heeft zij ook een handhavingstaak. Deze richtlijn voor evenementen is één van de instrumenten om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de sector voldoet aan de normen van de georganiseerde sport. En dat vechtsportevenementen ook de goedkeuring hebben van het bevoegd gezag en lokaal bestuur. De Vechtsportautoriteit ziet door middel van audits toe op naleving van de criteria die in deze richtlijn worden genoemd.

6 Onderschrijven kernwaarden organisatie (ethiek)

De promotor/organisator en alle stakeholders die onder die organisatie ressorteren sluiten zich aan bij de volgende gedragsregels: fatsoenlijke coaching, geen provocerend gedrag, geen discriminatie, toepassing budo-etiquette voor alle betrokkenen: sportiviteit en respect, geen uitingen van

coffeeshops, geen uitingen van erotische bedrijven, geen zichtbare uitingen van hooligans en geen zichtbare uitingen van motorclubs.

F Sociaal pedagogisch klimaat

1 Licenties

Bij full contact vechtsportevenementen moeten de belangrijkste stakeholders over een licentie beschikken. Het gaat daarbij om de promotor/organisator, trainer/coach, scheidsrechter en jury.

Bij het vooralsnog ontbreken een licentiesysteem voor alle stakeholders vraagt de autoriteit naar een relevant CV en een kopie van een relevant diploma. Daarnaast vraagt de autoriteit dat de promotor/organisator de kernwaarden uit de richtlijn ondertekent.

2 Bepalingen Jeugdwedstrijden

- tot 10 jaar geen wedstrijden in de ring.
- tot 18 jaar NIET stoten of trappen naar het hoofd, ongeacht het dragen van een bokskap of andere gezichtsbescherming.
- vanaf 18 jaar is stoten of trappen naar het hoofd wel toegestaan.
- over hele linie aandacht voor flankerende maatregelen, met name voor techniek, punten/treffers en beschermende maatregelen (bokskap, scheenbescherming).

3 Notitie regulering vechtsportgala's: handreiking voor beleid

1. Aanleiding voor betere regulering

Twee kanten van vechtsport

Over de full contact vechtsporten¹ kickboksen, Thaiboksen en MMA (Mixed Martial Arts) wordt al geruime tijd discussie gevoerd. Deze martial arts ringcontactsporten worden enerzijds gezien als waardevolle sport met maatschappelijke functie. Anderzijds is er terugkerende kritiek op de organisatie van deze vechtsporten en de beoefening zelf. Vooral vanwege potentiële medische impact (bijvoorbeeld hersenschade als gevolg van stoten en trappen tegen het hoofd), kwetsbare organisatie en begeleiding, geweldsincidenten en vermeende banden met criminele organisaties. Zo zijn er ook aanwijzingen voor verwevenheid tussen de full contact vechtsportsector en de georganiseerde criminaliteit. De sector is door zijn versnipperde en broze organisatiestructuur extra kwetsbaar voor deze verwevenheid. Er ontbreekt één centraal gecoördineerde kwalificatiestructuur voor trainers en kaderleden. Evenmin kan gesproken worden van een evenwichtig opleidingsbeleid. Het pedagogische klimaat is hierdoor onvoldoende gewaarborgd. Zowel op de vechtsportscholen als tijdens de wedstrijden.

Deze twee kanten van de sport - vechtsport is waardevol en vechtsportorganisaties zijn kwetsbaar - zijn ook zichtbaar in het beleid van lokale overheden. Aan de ene kant verlenen sommige gemeenten subsidie voor vechtsportactiviteiten en stellen zij accommodatie beschikbaar voor wedstrijden, terwijl aan de andere kant ook pogingen zijn ondernomen om vechtsportevenementen in te perken en zelfs te verbieden.

Groei van de sector

De full contact vechtsporten zitten al jaren in de lift. De populariteit en daarmee de deelname aan full contact vechtsporten, met name onder de jeugd, nemen toe. Ook het aantal vechtsportevenementen groeit.

Het totale aantal deelnemers aan full contact vechtsporten in Nederland is moeilijk vast te stellen. De veronderstelling is dat het aantal deelnemers met de popularisering van kickboksen de afgelopen tien, twintig jaar sterk is gegroeid tot vele tienduizenden beoefenaren, mede afhankelijk van de afbakening. Het totale aantal, inclusief recreatieve (fitness-georiënteerde) beoefenaren zal rond de 50.000, misschien wel 80.000 liggen. Waardoor het met judo de grootste vechtsport in Nederland zou zijn. Er is echter niet één landelijk coördinerende bond die ledenaantallen van alle martial arts ringcontactsporten registreert. Landelijk sportdeelname-onderzoek geeft ook geen uitsluitsel over het aantal full contact-vechtsporters. In 2019 werden in Nederland ongeveer 200 toernooien, gala's en evenementen georganiseerd. Ruim 7.000 wedstrijdvechters hebben zich dat jaar ingeschreven in het Fightpassport-systeem.

Onderzoek regulering

Noot 1 Onder de term 'full-contact vechtsporten' worden in dit kader de Martial Arts Ringcontactsporten bedoeld. Dit zijn (1) kickboksen en thaiboksen en (2) Mixed Martial Arts.

Begin 2013 is door onderzoekers van de Universiteit Utrecht² mede naar aanleiding van geweldsincidenten rondom enkele vechtsportgala's een rapport gepresenteerd met concrete aanbevelingen om de sport in de toekomst beter te reguleren. Strekking van het advies is dat:

- regulering van de sector noodzakelijk is om een goede en veilige sportbeoefening mogelijk te maken;
- de problematiek (medisch, pedagogisch, openbare orde en veiligheid, bestuurlijk- organisatorisch, ethisch) dermate complex is dat zelfregulering door de vechtsportsector alleen niet afdoende is;
- een initiërende en regisserende rol voor de overheid (Ministerie VWS) vereist is;
- door het ministerie van VWS het initiatief genomen moet worden tot het instellen van een reguleringsplatform voor full contact vechtsporten.

Tijdens een vechtsportconferentie in Amsterdam op 25 januari 2013 deed burgemeester Van der Laan een klemmend beroep op het ministerie van VWS om de handschoen op te pakken. Hierbij bood hij ook nadrukkelijk de hulp van zijn gemeente aan bij de verdere uitwerking hiervan. Het ministerie van VWS heeft vervolgens aan NOC*NSF gevraagd een regisserende rol te vervullen die moet leiden tot een gedragen plan van aanpak voor een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde vechtsportsector. Een en ander in aansluiting op het beleid 'Naar een Veiliger Sportklimaat' dat door NOC*NSF wordt uitgevoerd.

2. Visie en doel van het Plan van Aanpak

Inmiddels heeft dit plan van aanpak het licht gezien. Doelstelling van dit plan is "een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde full contact vechtsportsector".

NOC*NSF is voor het opstellen van dit plan in gesprek gegaan met een groot aantal sleutelfiguren in de sector (vechtsportorganisaties, gemeenten, sportschoolhouders, promotors, artsen, koepelorganisaties) om tot een adequate aanpak te komen. Welke rol speelt de gemeente in de aanpak van de vechtsportproblematiek? En wat is de visie van de overheid op vechtsport?

²Noot 2. *Aanzien en overleven in een sport vol passie; over regulering van full-contact vechtsporten* door Marianne Dortans en Maarten van Bottenburg.

"Osu!" zegt Eberhard van der Laan, burgemeester van Amsterdam en voorzitter van de stuurgroep Regulering full-contact vechtsporten te midden van de vijf Nederlandse Kickboksiconen.

Waarde van vechtsport

Full contact vechtsport is sport, en maakt als zodanig onderdeel uit van de reguliere sportinfrastructuur. Gemeenten zouden daar in hun beleid rekening mee moeten houden.

Vechtsportaanbieders blijken, meer en beter dan veel andere sportaanbieders, in staat om kwetsbare jeugd te bereiken en aan zich te binden. De maatschappelijke waarde van vechtsport krijgt mede daardoor veel aandacht. Zo zijn ook jongeren met gedragsproblemen welkom op vechtsportscholen en leren daar in groepsverband omgaan met o.a. agressieregulering. Vechtsporten blijken voor jongeren die op meer dan gemiddelde aandacht van overheden kunnen rekenen, een interessante leeromgeving te bieden om hun toekomst weer perspectief te geven.

Het is nog steeds een punt van discussie welk effect full contact vechtsport nu daadwerkelijk heeft op jeugd in kwetsbare posities. De vechtsportsector laat zich vooral voorstaan op het ontwikkelen van lichaamskracht en beweging, fysieke fitheid, discipline, hiërarchie, structuur, agressieregulering, vertrouwen en weerbaarheid. Maar welke effecten dat heeft op maatschappelijke aansluiting en ontwikkeling blijkt lastig te bepalen. Uit Vlaams onderzoek naar de effecten van vechtsport op het gedrag van jongeren blijkt dat effecten afhankelijk zijn van de context waarbinnen de vechtsporten gedoceerd worden: door wie, met welke intentie, in welke sfeer en met welke regels zijn goeddeels bepalend voor de effecten op individueel niveau.

Ook gemeenten moeten hun verantwoordelijkheid nemen

De koppeling tussen regulering vanuit de sportsector en het lokale beleid van gemeenten vormt de kern van de aanpak om tot betere regulering van de full contact vechtsportsector te komen. De ervaring heeft uitgewezen dat maatregelen die uitsluitend afkomstig zijn uit de vechtsport zelf niet effectief zijn gebleken. Het ontstaan en voortbestaan van verschillende elkaar beconcurrerende bonden en evenementenorganisatoren is hiervan een belangrijke indicatie. Juist de combinatie tussen en samenwerking van vechtsportsector en gemeenten is cruciaal. Deze is tot op heden onvoldoende geweest.

Bijzondere aandacht van gemeenten is vereist omdat full contact vechtsporten door de aard van de sport veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich mee brengen. Vanwege deze risico's op medisch-, pedagogisch- en veiligheidsgebied kunnen gemeenten bijzondere eisen stellen aan de aanbieders van deze sporten, en aan de organisatoren van full contact vechtsportevenementen. De overheid hecht namelijk waarde aan kwalitatief goed sportaanbod, ook voor de vechtsporters. Daarnaast wil de overheid dat vechtsportevenementen goed georganiseerd zijn, zodat de randvoorwaarden aanwezig zijn voor de openbare orde en veiligheid, en voor een verantwoord pedagogisch klimaat.

Mede om gemeenten een extra instrument te geven heeft de VA het Keurmerk Vechtsportautoriteit voor vechtsportscholen ontwikkeld. Dit wordt begin 2021 uitgerold. Houders van het Keurmerk hebben aangetoond aan een aantal minimumvoorwaarden te voldoen betreffende o.a. gezondheid en pedagogiek. Gemeenten wordt aangeraden op den duur geen zaken meer te doen met vechtsportscholen die niet in het bezit zijn van het Keurmerk Vechtsportautoriteit. Hierbij aangesloten vechters zullen vanaf 2022 door de bonden en promotors worden uitgesloten van deelname aan evenementen in Nederland.

3. Maatregelen in het plan van aanpak

Er zijn vijf maatregelen geformuleerd in het plan van aanpak:

- 1** Instellen van een Vechtsportautoriteit
- 2** Eén richtlijn voor vechtsportevenementen
- 3** Uniforme maatregelen voor de veiligheid van vechtsporters
- 4** Een licentiesysteem voor stakeholders in de vechtsportsector
- 5** Een keurmerk voor vechtsportscholen

In deze notitie gaan wij specifiek in op de tweede maatregel: één richtlijn voor vechtsportevenementen. Daarbij hoort een adequaat lokaal beleid. Want dit is immers een maatregel waarin gemeenten veel verantwoordelijkheid dragen, met name op het gebied van openbare orde en veiligheid. Voor de andere maatregelen verwijzen wij naar bijlage 1.

4. Eén richtlijn voor vechtsportevenementen

Vechtsportevenementen

Wedstrijden of demonstraties ('demo's') van full contact vechtsporters vinden plaats in openbaar toegankelijke accommodaties en worden 'gala's' of 'evenementen' genoemd. In de meeste gevallen moeten bezoekers hiervoor entreegeld betalen. De meerderheid van deze evenementen vindt plaats in sporthallen of vergelijkbare overdekte openbaar toegankelijke accommodaties met voldoende toeschouwerscapaciteit die veelal in beheer of bezit zijn van de lokale overheid.

Organisatoren moeten deze sporthallen van de gemeente of de exploitant huren om er gebruik van te maken.

De overgrote meerderheid van vechtsportevenementen trekt een paar honderd tot maximaal duizend bezoekers. Enkele tientallen evenementen per jaar, die met de grote en bekende A-vechters, zijn vechtsportgala's waar meer dan duizend bezoekers op afkomen. In Nederland vinden de laatste jaren ongeveer 200 tot 250 vechtsportevenementen per jaar plaats.

De meeste gemeenten hebben alleen direct contact met de full contact vechtsportsector bij de organisatie van deze vechtsportevenementen (gala's).

De evenementen vinden plaats onder auspiciën van een breed palet aan stichtingen, bonden en personen zoals de WFCA, WMTA, WAKO, NKF, FOG, VON, IRO, MON, MTBN en MMAAN. De VON richt zich vooral op de vechtsporten die op de tatami (mat) plaatsvinden. Dat zijn geen ringcontactsporten. Bij de laatste drie bonden gaat het om een aantal individuen met een eigen netwerk die vechtsportevenementen organiseren, en zich daarbij proberen te profileren als vechtsportbond. De kwaliteit van wat deze promotors en organisatoren leveren is wisselend en onttrok zich lange tijd aan het oog van het bevoegd gezag. Enkele promotor/ "bond"-combinaties waren op het gebied van veiligheid en pedagogisch gehalte van een bedenkelijk niveau, maar dat bleef vaak onzichtbaar voor de lokale overheid, omdat die op afstand bleef en uitsluitend een accommodatie ter beschikking stelde. Zo kon het gebeuren dat er op onverantwoorde wijze full contact gevochten werd door kinderen (trappen en stoten naar het hoofd) waardoor hersenbeschadiging kan optreden. Of dat er een 'grimmige sfeer' heerste rondom de ring bij jeugdwedstrijden, met agressief taalgebruik en opgefokte coaches. En dat er *Outlaw Motorcylce Gangs* (zoals No Surrender, Hells Angels, Satudarah) zichtbaar vertegenwoordigd waren aan tafels rondom de ring, waar ook alcohol werd genuttigd. Onwenselijke situaties die ook plaatsvonden in gemeentelijke accommodaties.

Recente ontwikkelingen rondom gala's

Het contact tussen gemeente en full contact vechtsportsector is er slechts incidenteel en beperkt zich tot het ter beschikking stellen van een accommodatie, of het al dan niet verlenen van een evenementenvergunning voor een vechtsportgala. Vanwege geweldsincidenten op vechtsportgala's die in

het begin van het afgelopen decennium plaatsvonden – zoals in Hoorn en Zijtaart - betrachtten veel gemeenten meer terughoudendheid wanneer een galapromotor of –organisator zich tot het lokale bestuur wendde. Zo toonde het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Noord-Holland in 2012 aan dat er grote risico's waren dat de georganiseerde misdaad geld verdiende aan vechtsportgala's, en deze gebruikte om crimineel verworven geld wit te wassen. Er trad daarbij een vervlechting op van de onder- en bovenwereld. Sportschoolhouders, sponsors, bezoekers van VIP-tafels, beveiligingsbedrijven en promotors maakten elk deel uit van dat netwerk. Dit was een netwerk van bonafide en malafide organisaties die onderling afspraken maakten bij de organisatie van dergelijke evenementen. De transparantie in de financiële bedrijfsvoering was zorgwekkend laag, wat het risico op witwassen vergrootte. Ook nadien zijn er tal van incidenten geweest waarbij full contact vechtsport wederom in een negatief daglicht kwam te staan. Om dit weg te nemen is regulering noodzakelijk.

Uit een onderzoek van de Amsterdamse GGD naar de achtergronden van de Top600 van de Amsterdamse draaideurcriminelen blijkt dat bijna de helft van deze groep veelplegers (46%) aan full contact vechtsport heeft gedaan of doet. Dat is een uitzonderlijk hoog percentage. Met enige regelmaat duiken in de media namen van sportschoolhouders, kickboksers en freefighters op bij berichtgeving over de georganiseerde misdaad. Full contact vechtsporten oefenen kennelijk aantrekkingskracht uit op het criminele milieu.

Vergunningplicht en vergunningvoorschriften

Naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens een gala in Hoorn hebben 21 burgemeesters op basis van een voorstel van het RIEC Noord-Holland besloten gezamenlijk eisen te stellen aan vechtsportgala's (zie bijlage 4: Advies RIEC).

Het RIEC stelt dat het noodzakelijk is om in de betreffende evenementenvergunning-bepaling binnen de APV de volgende twee nieuwe leden op te nemen:

- De organisator c.q. vergunningaanvrager van door de burgemeester aan te wijzen categorieën vergunningplichtige vechtsportwedstrijden of –gala's, is niet van slecht levensgedrag.
- De burgemeester weigert een vergunning als de organisator c.q. vergunningaanvrager van een evenement als bedoeld in lid [...] van slecht levensgedrag is.

Om zo veel mogelijk te voorkomen dat vechtsportgala's gepaard gaan met verstoringen van de openbare orde en veiligheid van bezoekers, deelnemers en andere betrokkenen, moeten gala's volgens de lokale overheid voldoen aan specifieke eisen. Die zijn vervat in vier vergunningsvoorschriften, namelijk voor VIP-tafels, alkoholschenking, leeftijdsgrenzen en toezicht van een erkende bond. Er is hiervoor een voorbeeldtekst beschikbaar van de gemeente Hoorn (bijlage 2).

Een aantal gemeenten heeft haar APV op het onderdeel evenementen aangescherpt door de introductie van een vergunningplicht voor vechtsportgala's. Dit is echter nog niet door alle gemeenten overgenomen. Het gevaar voor een waterbedeffect, verschuiving van misstanden, is dan ook aan de orde. Een malafide organisator kan zijn activiteiten ontplooiën in een gemeente die hierover niets heeft geregeld, een sporthal huren er daar zijn gang gaan, binnen de huurvoorwaarden die gelden.

Bibob

Sinds 2011 is het door de wetgever mogelijk gemaakt om vergunningen voor vechtsportevenementen te toetsen op grond van de Wet Bibob, oftewel de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Wel is het raadzaam om als gemeente in het vermoedelijk reeds geldende Bibob-beleid aan te geven dat van deze mogelijkheid gebruik gemaakt kan worden. Voor de motivering hiervan kan worden aangesloten bij de toelichting bij de wetswijziging alsook bij informatie van de politie op lokaal niveau. Daardoor kunnen gemeenten voordat zij toestemming verlenen of een evenementenvergunning verstrekken aan de organisator van een vechtsportgala, naast de levensgedragstoets op grond van de APV, eveneens de Wet Bibob toepassen. Uiteraard is dit een afweging die een gemeente zelf maakt. Wel kan de VA de gemeente proactief adviseren om wel of geen Bibob-toetsing uit te voeren. Bijvoorbeeld omdat de organisatie recentelijk nog is getoetst door een andere gemeente. Proportionaliteit en risico spelen daarbij een rol: gaat het om een grootschalig gala? Zijn er duidelijke aanwijzingen die wijzen op mogelijke malversaties? De Wet Bibob maakt het mogelijk om naast de aanvrager van de vergunning ook de wijze van bedrijfsvoering, de financiering en betrokken zakelijke relaties te screenen alvorens een vergunning wordt verleend. Onder andere de gemeente Amsterdam maakt gebruik van de mogelijkheid om de Wet Bibob toe te passen bij vechtsportevenementen.

Richtlijn

Vechtsportevenementen zijn openbare evenementen. Bij deze gala's moet iedereen zich veilig en prettig kunnen voelen. Dat geldt voor de sporters, organisatoren en voor het publiek. Door middel van het werken met één richtlijn voor vechtsportevenementen zal de kwaliteit van de gala's worden verbeterd. Daarmee is immers duidelijk waaraan een vechtsportevenement moet voldoen. Deze richtlijn, en de toelichting erop, is opgenomen in dit informatiepakket. Het spreekt vanzelf dat dit alleen effect sorteert op de kwaliteit van de evenementen als alle betrokkenen het belang hiervan inzien. Gemeenten, bonden, promotors en organisatoren zullen deze richtlijn dan ook moeten toepassen.

De richtlijn is in eerste instantie bedoeld voor de organisatoren van de gala's. Het is immers aan de organisatoren om te zorgen dat 'hun' evenement goed, veilig, verantwoord, gezond, plezierig, eerlijk en vreedzaam verloopt. De richtlijn is daarbij een steuntje in de rug, een checklist waarmee de organisatoren kunnen nagaan of zij overal aan gedacht hebben. Overal, dat wil zeggen: financieel, medisch, ethisch, pedagogisch, licenties/ kwalitatief en qua veiligheid. Deze richtlijn wordt bewaakt door de landelijke Vechtsportautoriteit (zie bijlage 1). De Vechtsportautoriteit is een toezichthouder die steekproefsgewijs controleert of de richtlijn wordt gehandhaafd. Onder meer door te beoordelen op financiële transparantie, sociale en fysieke veiligheid, en medische en paramedische voorzieningen.

Gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de openbare orde en veiligheid en het sportbeleid, worden geadviseerd om organisatoren van vechtsportevenementen op deze richtlijn te wijzen. Wij adviseren gemeenten bovendien om ook zelf, in het eigen beleid (voor sport én openbare orde en veiligheid), naar deze richtlijn te verwijzen, bijvoorbeeld bij de afweging of een organisator van een vechtsportevenement in

aanmerking komt voor een evenementenvergunning als dit is opgenomen in de APV en een eventueel burgemeestersbesluit. Het verlenen van die vergunning kan vervolgens gekoppeld worden aan de kwaliteitscriteria die in de richtlijn zijn opgenomen.

Zo kan voor de screening van organisatoren bij aanvraag van een evenementenvergunning een levensgedragstoets worden gevraagd. Gemeenten kunnen daarbij gebruik maken van speciale vergunningvoorschriften, toegesneden op de lokale situatie. Deze voorschriften kunnen betrekking hebben op VIP-tafels, gebruik van alcohol en leeftijd van bezoekers, etc. Zoals vermeld is het door de wetgever mogelijk gemaakt om eventueel ook de Wet Bibob toe te passen bij onderhavige vergunningaanvragen. Hiermee is de mogelijkheid gecreëerd om nader onderzoek te laten doen naar de organisatie, financiering en betrokken zakenrelaties.

A photograph of a man with short, light-colored hair, wearing a black long-sleeved shirt, standing in a boxing ring. He is looking off to the side with a serious expression. The ring's blue ropes are visible in the foreground and background. The background is dark, suggesting an indoor arena at night.

BIJLAGE 1: MAATREGELEN UIT HET PLAN VAN AANPAK

Maatregelen

Er zijn vijf maatregelen geformuleerd:

- 1 Instellen van een Vechtsportautoriteit.
- 2 Eén richtlijn voor vechtsportevenementen.
- 3 Uniforme maatregelen voor de veiligheid van vechtsporters.
- 4 Een licentiesysteem voor stakeholders in de vechtsportsector.

Maatregel 1: Instellen van een Vechtsportautoriteit

De vechtsportsector is organisatorisch versnipperd en de huidige (zelf)regulering is onvoldoende. Terwijl tegelijkertijd wel degelijk bemoedigende, kwalitatief goede stappen zijn gezet door een aantal zeer betrokken individuen en hun netwerken. Zo heeft de sectie Ringcontactsporten van de FOG een sterke positie opgebouwd ten aanzien van de regulering van vechtsportevenementen door het hele land (jaarlijks 150 – 200). Ook heeft deze sectie ervoor gezorgd dat enkele opleidingen NOCNSF-erkend zijn. Daarnaast is de VON een actieve bond die met de IFMA, WAKO en WMMAA aangesloten zijn bij internationale moederorganisaties. Punt van aandacht is dat de tatami-wedstrijden (vechtsport op de mat) hier de overhand hebben. De VON is dus geen ringcontactsportbond.

Daarom is de sector gebaat bij een centraal orgaan dat regie gaat voeren op de belangrijkste onderwerpen. Met het instellen van een Vechtsportautoriteit wordt dat mogelijk. De Vechtsportautoriteit wordt eigenaar van de kwaliteitsrichtlijnen in de sector, voor vechtsportscholen en evenementen. Zij zet zich met name in voor de veiligheid van de sporters, houdt toezicht op het licentiesysteem voor stakeholders (trainers, juryleden, scheidsrechters, matchmakers, promotors), en is namens de vechtsportsector de primaire spreekbuis richting de overheid. De Vechtsportautoriteit richt zich op sportoverstijgende thema's, die niet door onafhankelijke bonden en/of organisaties kunnen worden ingevuld. Onderwerpen als wedstrijdzaken en topsport blijven zo veel mogelijk verantwoordelijkheden van de aangesloten bonden zelf. De Vechtsportautoriteit is nadrukkelijk geen nieuwe of overkoepelende vechtsportbond, maar houdt toezicht op de kwaliteit van full contact vechtsportorganisaties, en draagt zorg voor een adequate handhaving daarvan.

Maatregel 2: Eén richtlijn voor vechtsportevenementen

Zie hoofdtekst.

Maatregel 3: Uniforme maatregelen voor de veiligheid van vechtsporters

Kracht, discipline, doorzettingsvermogen en specifieke technieken zijn belangrijke elementen van full contact vechtsporten. Agressie is dat ook, en bij full contact vechtsporten is het van belang dat sporters op de juiste manier met deze agressie (in fysiek, mentaal en emotioneel opzicht) omgaan. Het gaat dus ook om beheersing. Om die reden is een serie maatregelen ontwikkeld ter bevordering van de veiligheid van de vechtsporter. Het gaat dan onder andere om de invoering van één digitaal wedstrijdboekje voor alle full

contact vechtsporters, regels voor minderjarigen (het beperken van slaan en trappen naar het hoofd, maximale hoofdbescherming), het instellen van een medische keuring voor wedstrijdporters, aanwezigheid van gekwalificeerde ringartsen, gelicenseerde scheidsrechters die tijdig ingrijpen, en een goede afgewogen matchmaking. Zodat wedstrijden eerlijk en veilig verlopen.

Maatregel 4: Licentiesysteem voor stakeholders in de vechtsportsector

Een licentiesysteem maakt inzichtelijk welke eisen er gesteld worden aan de verschillende stakeholders, en wie aan de eisen voldoen. Het verhoogt de kwaliteit en bevordert het onderlinge vertrouwen. Het licentiesysteem wordt ingericht voor alle betrokken stakeholders, zoals trainers, officials, promotors, organisatoren en dokters. De Vechtsportautoriteit (zie maatregel 1) is hiervoor verantwoordelijk. De licenties worden verstrekt door de aangesloten bonden. Zij zijn verantwoordelijk voor de controle op leden die een licentie aanvragen of verlengen. Deze controle vindt plaats op basis van centraal vastgestelde randvoorwaarden, zoals diploma's, BIG-registratie, inschrijving bij de Kamer van Koophandel, etc. Licenties worden jaarlijks opnieuw aangevraagd. Bij uitgifte wordt een fysieke licentie afgegeven in de vorm van een pas. Een belangrijk onderdeel van het licentiesysteem is een eenduidige opleidingsstructuur voor trainers, in lijn met de landelijke opleidingsstructuur in de sport.

Maatregel 5: Een keurmerk voor vechtsportscholen

Een goed georganiseerde en veilige vechtsport begint op de vechtsportscholen. Monitoring van de kwaliteit van sportscholen die full contact vechtsporten aanbieden is daarom belangrijk. Een – overigens arbeidsintensieve en daarmee kostbare – vorm om dat te doen is het instellen van een keurmerk voor vechtsportscholen. Met zo'n keurmerk breng je een norm aan waaraan de kwaliteit van vechtsportaanbieders afgelezen wordt. Zodat (potentiële) leden en samenwerkingspartners, belangstellenden en ook de overheid weten met wie zij te maken hebben. Sinds 1 september 2022 is het Keurmerk Vechtsportautoriteit verplicht voor alle sportscholen die in Nederland meedoen aan wedstrijden in het kickboksen, thaiboksen of mixed martial arts. Een beschrijving van de aanvraagprocedure is te vinden in de [brochure voor gemeenten](#).

BIJLAGE 2: VOORBEELD GEMEENTE HOORN

Model-artikel voor de aanpassing van de APV (levensgedragtoets):

- Het is noodzakelijk om in de betreffende evenementenvergunning-bepaling binnen de APV de volgende twee nieuwe leden op te nemen: De organisator c.q. vergunningaanvrager van door de burgemeester aan te wijzen categorieën vergunningplichtige vechtsportwedstrijden of –gala's, is niet van slecht levensgedrag.
- De burgemeester weigert een vergunning als de organisator c.q. vergunningaanvrager van een evenement als bedoeld in lid [...] van slecht levensgedrag is.

Gemeente Hoorn (letterlijke transcriptie)

Beleid Vechtsporten

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Hoorn
Officiële naam regeling	Beleid Vechtsporten
Citeertitel	Beleid Vechtsporten
Vastgesteld door	burgemeester
Onderwerp	openbare orde en veiligheid
Eigen onderwerp	140 openbare orde en veiligheid

Opmerkingen met betrekking tot de regeling

Geen

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

APV Hoorn 2010

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum	Terugwerkende	Datum		Datum	
inwerking-	kracht tot en	uitwerking-		ondertekening	
treding	met	treding	Betreft	Bron	Kenmerk
				bekendmaking	voorstel
06-06-2013			nieuwe regeling	23-04-2013	2013
				Gemeenteblad	13.10195
				2013-21a	

Tekst van de regeling

De burgemeester van de gemeente Hoorn,
gelezen:

- het voorstel van de afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving Team Veiligheid van d.d. 26 februari 2013 inzake het vaststellen van een beleidsregel over vechtsportevenementen ter voorkoming van ongewenste situaties rondom vechtsportevenementen betreft

Beleidsregel Vechtsportevenementen

gelet op:

APV Hoorn 2010 art. 2:25 lid 5 en lid 7

Overwegende dat:

- Uit de praktijk zijn enkele voorbeelden te noemen van incidenten rondom vechtsportevenementen. In mei 2011 waren er ongeregelde heden rond een kickboksgala in Hoorn en in 2012 was er een dodelijke schietpartij bij een kickboksevenement in Veghel.
- Uit een reportage van de politie Amsterdam/Amstelland en een analyse van het RIEC blijkt een duidelijke en zeer ongewenste vervlechting tussen de onderwereld en bovenwereld bij vechtsportevenementen.
- Na het incident tijdens het kickboksgala in Hoorn in mei 2011 kwam de vraag naar boven of vechtsportevenementen in de regio Noord-Holland een zodanig crimineel karakter hebben dat interventies noodzakelijk zijn.
- Het niet gaat om een algeheel verbod van vechtsportgala's, maar om de mogelijke criminaliteit achter en in de organisatie van vechtsportgala's tegen te gaan en malafide organisatoren niet te faciliteren.
- Na het incident in Hoorn het initiatief is genomen om met organisatoren van dit soort evenementen, gemeenten Hoorn, Amsterdam, Oostzaan en Opmeer, en het RIEC in gesprek te gaan over te nemen maatregelen.
- In dit besluit bepaalde categorieën vechtsportevenementen zijn aangewezen waarvoor de nieuwe maatregelen gelden.

Besluit:

Artikel 1: Aanwijzing risicocategorieën

Aanwijzing van de volgende categorieën sportwedstrijden als bedoeld in artikel 2:25 lid 7 APV:

- 1. Mixed Martial Arts, ook wel genoemd gemengde vechtkunst, waaronder in ieder geval worden begrepen *free fight* (het vrije vechten), *vale tudo* (Braziliaans Mixed Martial Arts) en *cage fight* (kooigevecht);
- 2. Kickboksen en Muay Thai (Thaiboksen) in al hun varianten.

Artikel 2: Vergunningsvoorschriften

- 1. Transparante geldstromen
 - a. de organisator van het evenement dient de kopers van vip-tafels, de sponsors van het evenement en het prijzengeld te registreren.
 - b. contante betaling van vip-tafels, contante betaling door sponsors en contante betaling van het prijzengeld is niet toegestaan.
 - c. de organisator van het evenement dient de lijst met kopers van vip-tafels, de lijst van sponsors en de lijst met hoogtes van het prijzengeld met alle bijbehorende betalingen en prijzen 1 week voor aanvang van het evenement bij de gemeente in te dienen.
 - d. de organisator van het evenement dient binnen 1 week na beëindiging van het evenement bij de gemeente een lijst in te dienen met de namen van de sporters die prijzengeld en/of andere bijbehorende prijzen hebben gewonnen.
- 2. Beschikbaarheid alcohol
 - a. Het is niet toegestaan alcohol te verkopen en te nuttigen in de zaal waar de wedstrijd plaatsvindt.
 - b. De verkoop en het nuttigen van sterke drank is niet toegestaan in de accommodatie inclusief de zaal waar de wedstrijden plaatsvinden.
 - c. Er mag alleen zwak-alcoholische drank worden geschonken en genuttigd tijdens wedstrijden voor volwassenen buiten de zaal waar de wedstrijden plaatsvinden.
 - d. Het is niet toegestaan om alcohol te schenken en te nuttigen voor, tijdens en direct na jeugdwedstrijden in de accommodatie.
- 3. Vechtsportgala's en -wedstrijden dienen plaats te vinden onder auspiciën van een bond die erkend is door NOC*NSF.

Artikel 3: Inwerkingtreding en citeertitel

- 1. Het besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad.
- 2. De officiële titel van de beleidsregel is Beleid Vechtsporten.

te bepalen dat dit besluit wordt bekendgemaakt door: opname in het Gemeenteblad.

De gemeentebladen kunnen worden geraadpleegd:

- onder 'Openbare Bekendmakingen' op de website van de gemeente Hoorn;
- bij de Openbare Bibliotheek, Wisselstraat 8 in Hoorn;
- bij de leestafel in de centrale hal van het Stadhuis, Nieuwe Steen 1 in Hoorn
- middels publicatie in Westfries Weekblad

Hoorn, 23 april 2013

De burgemeester,

Toelichting Beleidsregel Vechtsportevenementen

Artikel 1: Aanwijzing risicovolle categorieën

Mixed Martial Arts, of te wel gemengde vechtkunst, is een sport die zich richt op het combineren van technieken uit verschillende vechtsporten, zoals worstelen (grappling), judo, kickboksen, boksen en jiu-jitsu muay thai. Deze combinatie heeft als doel het vormen van de meest effectieve vechtsport voor een in theorie vrij gevecht. Er zijn diverse varianten van Mixed Martial Arts en verschillende organisaties, ieder met zijn eigen kenmerken en regels, waaronder free fight (het vrije gevecht), vale tudo (Braziliaans Mixed Martial Arts) en cage fight (kooi-gevecht). In de APV Hoorn 2010 is opgenomen dat er voor deze categorieën een levensgedragtoets geldt. De levensgedragtoets is opgenomen om te kunnen toetsen of de organisator op grond van zijn levensgedrag in staat wordt geacht om een vechtsportevenement te organiseren.

Artikel 2: Vergunningsvoorschriften

Transparante geldstromen

De bedoeling van de voorschriften rondom transparante geldstromen is om de geldstromen meer zichtbaar te maken om het risico op witwassen en op zwart geld te beperken. In de vechtsportgala's gaat veel geld om. Veel van dit geld dat verdiend wordt bij vechtsportgala's gaat, al dan niet contant, om in de verkoop van vip-tafels. Het begrip vip staat voor very important person (zeer belangrijk persoon) en wordt gebruikt om bijzondere gasten mee aan te duiden. Tijdens kickboksgala's worden vaak in een speciale zone, tafels geplaatst, waar het reguliere publiek geen toegang tot heeft. Hier zitten personen die, tegen betaling, gebruik maken van faciliteiten (bv. alcoholische dranken) die anderen niet hebben. De geldstromen rondom vip-tafels zijn bijna niet zichtbaar. Uit de memorandum van de politie Amsterdam/Amstelland blijkt dat de verkoop van vip-tafels diverse risico-indicatoren van witwassen met zich meebrengt. Uit de evaluatie rondom de ongeregelde heden van het vechtsportgala in Hoorn van mei 2011, is ook naar voren gekomen dat de registratie van vip-tafels niet transparant is. In sommige gevallen werd alleen de voornaam geregistreerd in het bezoekersoverzicht die de viptafel kocht, in andere gevallen werd alleen de naam van het bedrijf geregistreerd. Ook was er onduidelijkheid of er voor de hele viptafel betaald of voor een plaats aan de vip-tafel betaald moest worden.

Alcohol

Het is vaak het geval dat er tijdens de vechtsportgala's alcohol wordt geschonken. En alcoholgebruik hangt samen met onder andere agressie en geweld. Om ongewenste situaties tijdens vechtsportgala's door gebruik van (te veel) alcohol zoveel mogelijk te voorkomen is er bij deze vergunningsvoorschriften ook een beperking vastgesteld voor het schenken van alcohol.

Door de VA erkende bond

Vechtsport moet op gelijk voet komen te staan als andere sporten. De stelregel voor vechtsporters en vechtsportscholen moet dan ook zijn om lid te zijn van een door de VA erkende bond. Dit betekent dat de versplinterde vechtsportbonden moet worden verbonden en alle full-contact vechtsporters en –sportscholen aangesloten zouden moeten zijn bij een door de VA erkende bond, waardoor gemeenten er

vanuit kunnen gaan dat voldaan wordt aan bepaalde veiligheidseisen en voorzorgsmaatregelen worden opgelegd om bepaalde risico's te vermijden.

Doel sportbond

Sportbonden hebben als doel om de aangesloten sportverenigingen te stimuleren en ondersteuning te bieden bij de beoefening van de sport op recreatief gebied en op topsportniveau. De taken van een sportbond zijn:

- 1. De organisatie van de competitie en evenementen. De sportbond stelt regels vast met betrekking tot:
 - a. Officials. Deze horen o.a. ter goede naam en faam bekend staan en mogen geen geld aannemen van criminele organisaties en/of criminele en/of drugs gerelateerde zaken.
 - b. De wedstrijdring. De wedstrijdring moet o.a. voldoen aan het niet hebben van reclame van criminele organisaties en/of drugs gerelateerde zaken.
 - c. De locatie van een wedstrijd. De locatie moet o.a. voldoen aan het hebben van een vergunning van de lokale overheid en de locatie mag geen eigendom zijn van criminele organisaties en/of aan drugs gerelateerde zaken.
 - d. Taken kaderleden rond de organisatie van een evenement. Hierbij valt te denken aan het maken van een rapportage met betrekking op de gang van zaken van het evenement en het zorg dragen aan voldoende tijd vooraf van een evenement om afspraken te maken met de promotor en organisatie voor het sportief en veilig laten verlopen van een evenement.
 - e. De deelnemers. De deelnemers moeten o.a. lid zijn van de sportbond en in het bezit zijn van een wedstrijdpaspoort. De deelnemers moeten zich netjes, respectvol en sportief gedragen.
 - f. Ter voorbereiding van een vechtsportevenement wordt er een overeenkomst ondertekend door de erkende bond en de organisator van het vechtsportevenement waarin duidelijk naar voren komt hoe het evenement wordt georganiseerd. (zie bijlage).
- 2. Het ondersteunen van de aangesloten verenigingen. Dit kan gaan over algemene ondersteuning of over ondersteuning op maat en het geven van advies op het te voeren beleid. Hierbij kan het gaan over het te voeren strafmaatregelen zoals berispen, uitsluiting van deelname wedstrijden of roying voor bepaalde tijd of het gehele leven.
- 3. Het bevorderen van recreanten en topsporters.

Advies leeftijdsgrens

Bij vechtsportgala's is er sprake van geweld in de ring. Ter voorkoming dat er te jeugdig publiek naar de vechtsportgala's komen adviseren wij het instellen van een leeftijdsgrens. De VA adviseert een leeftijdsgrens van 12 jaar en ouder. Deze leeftijdsgrens is conform de verhuur geweldsfilms (bv. The Warrior en The Fighter). Omdat dit een advies is en geen voorwaarde die afgedwongen kan worden, zal de volgende tekst in de aanhef van de vergunning worden opgenomen, "wij adviseren de organisator om bij vechtsportwedstrijden voor volwassenen (vanaf 18 jaar), geen bezoekers onder de 12 jaar toe te laten".

BIJLAGE 3: ADVIES RIEC NOORD-HOLLAND NOORD

RIEC Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord

Voorstel

Vergadering van: Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur Veiligheidsregio NHN

Datum: 6 juni 2013 / 5 juli 2013

Agendapunt: Vechtsportgala's

Onderwerp: Totaalpakket beleid Vechtsportevenementen

Voorstel:

Het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN ontvangen het totaalpakket aan regionale beleidsmaatregelen, inclusief de uitwerking van de regionale vergunningsvoorschriften t.a.v. risicovolle vechtsportevenementen.

Besluit:

Instemmen met het totaalpakket, waarna het beleid en de voorschriften lokaal verankerd dienen te worden.

1. Kern

Het incident tijdens een kickboks gala in Hoorn op 14 mei 2011 en de bestuurlijke rapportage van de Politie Amsterdam-Amstelland over de vervlechting tussen onder- en bovenwereld bij vechtsportevenementen, waren in juni 2011 voor het RIEC Noord-Holland aanleiding om binnen de regio Noord-Holland Noord specifieke aandacht te geven aan dergelijke evenementen.

Zowel in Amsterdam als in de regio Noord-Holland Noord staat voorop dat het niet gaat om het verbieden van vechtsportgala's, maar om mogelijke criminaliteit achter en binnen de organisatie van de vechtsportgala's tegen te gaan (tegengaan vervlechting onderwereld bovenwereld) en malafide organisatoren niet te faciliteren.

Vanaf juni 2011 hebben het Programmabureau Integrale Veiligheid en het RIEC Noord-Holland, in samenwerking met de regionale projectgroep Vechtsportevenementen, meerdere voorstellen opgesteld en laten vaststellen door; de toenmalige Commissie Criminaliteitsbeheersing Openbare Orde en Veiligheid (nu de Commissie JSV), het toenmalige Regionaal College (nu het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN) en de verschillende driehoeken. Het betrof telkens een aanvulling op de al eerder vastgestelde Beleidsmaatregelen om ondermijnende criminaliteit achter en binnen de organisatie van risicovolle vechtsportevenementen tegen te gaan.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN heeft op 22 november 2012 ingestemd met de regionale uniformering van beleidsmaatregelen en vergunningsvoorschriften ten aanzien van vechtsportevenementen, uit te werken onder vlag van het RIEC. Met onderliggend voorstel wil het RIEC Noord-Holland het totaalpakket aan regionale beleidsmaatregelen aanbieden, inclusief de uitwerking van de regionale vergunningsvoorschriften.

2. Toelichting

Het totaalpakket aan regionale beleidsmaatregelen en vergunningsvoorschriften betreffen aan aantal, reeds vastgestelde, maatregelen die hieronder nader toegelicht worden. Alleen een combinatie van alle maatregelen leidt ertoe dat vervlechting tussen onder- en bovenwereld bij risicovolle vechtsportevenementen wordt tegengegaan. Om waterbedeffecten te voorkomen is het van belang dat alle gemeenten in de regio Noord-Holland Noord hun APV, Aanwijsbesluit, BIBOB-beleid en vergunningsvoorschriften ten aanzien van risicovolle vechtsportevenementen wijzigen.

2.1 Evenementenvergunning voor risicovolle vechtsportevenementen

Het artikel in de model APV van de VNG met betrekking tot evenementenvergunningen luidt als volgt:

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, indien:
 - a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan ... personen;
 - b. het evenement tussen en uur plaatsvindt;
 - c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 23.00 uur;
 - d. het evenement niet plaatsvindt op de rijbaan, (brom)fietspad of parkeerplaats of anderszins een belemmering vormt voor het verkeer en de hulpdiensten;
 - e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 10 m² per object;
 - f. er een organisator is;
 - g. de organisator binnen ... werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
3. De burgemeester kan binnen ... dagen na ontvangst van de melding besluiten het organiseren van een evenement als bedoeld in het tweede lid te verbieden, indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
4. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voorzover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

Veel gemeenten wijken enigszins af van deze modelbepaling, maar de strekking blijft in veel gevallen hetzelfde. In Amsterdam heeft onderzoek uitgewezen dat de praktijk vaak laat zien dat organisatoren van vechtsportgala's in daarvoor bestemde (sport)gebouwen geen vergunning hoeven aan te vragen en voor vechtsportgala's in niet daarvoor bestemde (sport)gebouwen wel, ook al ontbreekt hiervoor formeel de wettelijke grondslag.

Indien (vecht)sportwedstrijden in de APV toch worden uitgezonderd van vergunningplicht, is het noodzakelijk een vergunningstelsel in te voeren voor wat betreft de door de burgemeester aan te wijzen

risicovolle categorieën vechtsportevenementen. Alleen indien bepaalde vechtsportwedstrijden onder de reguliere vergunningplicht voor evenementen vallen, zijn zij namelijk op basis van de Wet Bibob te toetsen.

2.2 Aanpassing APV t.b.v. de levensgedragtoets

Het instellen van het vergunningstelsel voor vechtsportevenementen biedt op zichzelf nog onvoldoende mogelijkheden om effectief op te kunnen treden tegen malafide organisatoren. Voldoet de aanvrager/organisator aan de gestelde criteria (omgevings- en veiligheidsbelangen), dan kan de vergunning worden verleend. De mogelijkheden om te weigeren zijn in dit geval beperkt. Door de combinatie van de vergunningseis en de levensgedragtoets maakt de gemeente het organiseren van dergelijke evenementen door malafide organisatoren, zonder voorafgaande toestemming, moeilijker.

Om het mogelijk te maken om organisatoren c.q. vergunningaanvragers van vechtsportevenementen aan een screening te onderwerpen, is een aanpassing van de APV nodig.

Het is noodzakelijk om in de betreffende evenementenvergunning-bepaling binnen de APV de volgende twee nieuwe leden op te nemen:

- De organisator c.q. vergunningaanvrager van door de burgemeester aan te wijzen categorieën vergunningplichtige vechtsportwedstrijden of –gala’s, is niet van slecht levensgedrag.
- De burgemeester weigert een vergunning als de organisator c.q. vergunningaanvrager van een evenement als bedoeld in lid [...] van slecht levensgedrag is.

De burgemeester weigert de vergunning als de uitkomst van de toets omtrent het levensgedrag van de aanvrager negatief is. Voor de wijze van toetsing van het levensgedrag wordt aansluiting gezocht bij de wijze waarop met vergelijkbare eisen in hoofdstuk 3 APV wordt omgegaan (bijv. horeca, coffeeshops).

2.3 Toelichting wijziging APV-artikel

Aan de bestaande toelichting op de APV-bepaling betreffende evenementenvergunningen kan de volgende passage worden toegevoegd: De praktijk wijst uit dat er bij sommige grootschalige vechtsportevenementen zoals freefight- en kickboksgala’s een verhoogde kans bestaat op ongewenste situaties rond en tijdens het evenement. Het is daarbij niet relevant of een dergelijk evenement wordt georganiseerd in een gebouw dat voor sportwedstrijden is bestemd of niet.

Er is voorzien in een bevoegdheid die aan de burgemeester wordt toegekend om categorieën vergunningplichtige vechtsportwedstrijden aan te wijzen waarvoor de levensgedragtoets geldt.

De organisator van een evenement is verantwoordelijk voor een goede gang van zaken tijdens het evenement en voor een ordelijk verloop ervan, zowel in het gebouw als in de directe omgeving daarvan.

De eis van het levensgedrag wordt hier gesteld om te kunnen toetsen of de organisator van een dergelijk evenement op grond van zijn levensgedrag kan worden geacht aan deze verantwoordelijkheid te voldoen.

De burgemeester weigert de vergunning dan ook als deze toets negatief uitvalt.

2.4 Aanwijzing risicovolle categorieën vechtsportevenementen

De burgemeester dient, om een levensgedragtoets toe te kunnen passen, categorieën vechtsportevenementen aan te wijzen. Hiermee is dan meteen voldaan aan de eis risicovolle categorieën evenementen aan te moeten wijzen, om gebruik te kunnen maken van de Wet Bibob (zie hieronder).

Gemeenten kunnen sinds 2023 ook vragen om een ingevuld [Format Veiligheidsplan Vechtsportevenementen](#) dat de organisator dient in te vullen. Door bepaalde categorieën aan te wijzen middels een aanwijzingsbesluit van de burgemeester, wordt voorkomen dat toepassing van de levensgedragtoets zich uitstrekt tot alle mogelijke vechtsportwedstrijden.

Om tot aanwijzing te komen van een risicovolle categorie vechtsportwedstrijden dient er een aanwijzingsbesluit te worden opgesteld. Geadviseerd wordt om de volgende tekst te gebruiken om risicovolle categorie vechtsportwedstrijden aan te wijzen:

1. Mixed martial arts, waaronder in ieder geval worden begrepen free fight (het vrije gevecht), vale tudo (Braziliaanse benaming voor mixed martial arts) en cage fight (kooigevecht);
2. Kickboksen en Muay Thai (thaiboksen) in al hun varianten.

Die worden georganiseerd in de [locatie noemen] en de [locatie noemen] of in vergelijkbare locaties, waar voornoemde evenementen voor een bezoekersaantal van meer dan [...] personen kunnen worden georganiseerd.

De gemeente Amsterdam heeft een bezoekersaantal van meer dan 500 personen aangehouden, terwijl de gemeente Hoorn deze laatste zinsnede over locaties en aantal bezoekers helemaal heeft weggelaten. Dit is aan te passen naar de lokale situatie.

In het voorstel dat in juni 2011 is vastgesteld door de Cie COOV werden de categorieën onder lid 2 (Kickboksen en muay thai) nog niet apart vermeld. Om misverstanden te voorkomen zijn de gemeenten in maart 2012 geadviseerd deze categorie extra op te nemen in het aanwijsbesluit.

2.5 Toelichting op aanwijzingsbesluit

De toelichting op de aangewezen categorieën luidt als volgt:

Mixed martial arts, of te wel mma, is een sport die zich richt op het combineren van technieken uit verschillende vechtsporten, zoals worstelen (grappling), judo, kickboksen, thaiboksen, boksen en Braziliaans jiu jitsu. Deze combinatie heeft als doel het vormen van de meest effectieve vechtsport voor een in theorie vrij gevecht. Er zijn diverse varianten van mixed martial arts en verschillende organisaties, ieder met zijn eigen kenmerken en regels, waaronder free fight (het vrije gevecht), vale tudo (Braziliaanse benaming voor mixed martial arts) en cage fight (kooigevecht). Zowel uit een bestuurlijke rapportage van de Dienst Regionale Recherche van de politie Amsterdam-Amstelland als uit een analyse van het RIEC Noord-Holland komt naar voren dat er bij vechtsportgala's sprake is van vervlechting tussen onderwereld en bovenwereld,

hetzij in de organisatie van een dergelijk evenement dan wel in de financiering ervan. Deze vervechting is met name waargenomen bij mixed martial arts gala's en kickboksgala's.

Het RIEC Noord-Holland heeft, in navolging van de rapportage van de Dienst Regionale Recherche politie Amsterdam-Amstelland, zowel een analyse uitgevoerd. Deze analyse (genaamd: Verwevenheid in de ring) is gericht op Noord-Holland in zijn geheel en fungeert als onderbouwing voor de aanwijzing van bepaalde vechtsportwedstrijden, als voor criminele beïnvloeding vatbare categorie evenementen in Noord-Holland. Uit de analyse blijkt dat er in de gehele provincie Noord-Holland sprake is van verwevenheid tussen onder- en bovenwereld. Er zijn dus voldoende gronden om het regionaal aanwijzen van vechtsportwedstrijden, als voor criminele beïnvloeding vatbare categorieën, te rechtvaardigen.

De analyse die is uitgevoerd door het RIEC Noord-Holland verschaft inzicht in de diverse actoren die betrokken zijn bij vechtsportevenementen, zoals de vechters, de organisatoren en de bezoekers van de evenementen en hun relatie tot criminele activiteiten. De analyse is op te vragen bij het RIEC Noord-Holland.

2.6 BIBOB-toets op aangewezen risicovolle categorieën vechtsportevenementen

De levensgedragtoets ziet alleen toe op de organisator(en) c.q. vergunningaanvrager(s) van het evenement. De grens ligt bij degene voor wiens rekening en risico het evenement wordt georganiseerd. Het toetsen van zakelijke relaties, zoals sponsors (financiers) en ingehuurde bedrijven, op grond van de APV gaat te ver. De wijziging van het Besluit BIBOB in september 2011 en de BIBOB-wetswijziging van 2013 maken het echter wel mogelijk aanvragers/organisatoren en hun zakelijke relaties van genoemde evenementen te screenen op basis van de Wet Bibob.

Volgens de Nota van Toelichting op het voorstel tot wijziging van het Besluit BIBOB, zal een gemeente niet lichtvaardig kunnen concluderen dat sprake is van risico's op criminele facilitering bij de verlening van een evenementenvergunning. De gemeente zal moeten kunnen aantonen dat de specifieke tak van evenementen, in dit geval de aangewezen vechtsportevenementen, vatbaar is voor criminele beïnvloeding. Doel van de Wet Bibob is immers het voorkomen van het faciliteren van georganiseerde criminaliteit, waaronder witwassen.

Met het aanwijsbesluit risicovolle categorieën vechtsportevenementen (zie hierboven) en in de toelichting de verwijzing naar de analyse ("Verwevenheid in de ring") van het RIEC Noord-Holland is dit risico aangetoond. Naast deze voorwaarde is het noodzakelijk om binnen de gemeente BIBOB-beleid te hebben vastgesteld of te herzien, waardoor ook de aangewezen risicovolle categorieën vechtsportevenementen als branche staan genoemd.

Modeldocumenten hiervoor staan in de Uitvoeringmap BIBOB en zijn op te vragen bij het RIEC Noord-Holland.

Door de wijziging van het Besluit Bibob kan de gemeente, nadat zij eerst zelf een toets heeft verricht naar levensgedrag van de organisator/vergunningaanvrager en diens zakelijke relaties (zoals sponsors, ingehuurde bedrijven) en de financiering van het evenement, een adviesaanvraag indienen bij het Landelijk Bureau Bibob.

De gemeente dient zelf altijd eerst een screening uit te voeren, voordat het Landelijk Bureau Bibob kan worden ingezet. Dit komt door het 'ultimum remedium'-karakter van de Wet Bibob; een gemeente dient eerst op basis van eigen instrumenten onderzoek te verrichten (levensgedragtoets en eigen huiswerkfase BIBOB) alvorens een diepgaand onderzoek in gesloten bronnen mag plaatsvinden door het Landelijk Bureau Bibob.

2.7 Regionale vergunningsvoorschriften

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN heeft op 22 november 2012 ingestemd met de regionale uniformering van vergunningsvoorschriften ten aanzien van viptafels, alcohol, leeftijdsadvies en de betrokkenheid bij een erkende bond. In samenwerking met de gemeente Hoorn zijn deze voorschriften hieronder nader uitwerkt.

1. Transparante geldstromen

- a. de organisator van het evenement dient de kopers van viptafels, de sponsors van het evenement en het prijzengeld te registreren.
- b. contante betaling van viptafels, contante betaling door sponsors en contante betaling van het prijzengeld is niet toegestaan.
- c. de organisator van het evenement dient de lijst met kopers van viptafels, de lijst van sponsors en de lijst met hoogtes van het prijzengeld met alle bijbehorende betalingen en prijzen 2 weken voor aanvang van het evenement bij de gemeente in te dienen.
- d. de organisator van het evenement dient binnen 1 week na beëindiging van het evenement bij de gemeente een lijst in te dienen met de namen van de sporters die prijzengeld en/of andere bijbehorende prijzen hebben gewonnen.

2. Beschikbaarheid alcohol

- a. Het is niet toegestaan alcohol te verkopen en te nuttigen in de zaal waar de wedstrijd plaatsvindt.
- b. De verkoop en het nuttigen van sterke drank is niet toegestaan in de accommodatie, inclusief de zaal waar de wedstrijden plaatsvinden.
- c. Er mag alleen zwak-alcoholische drank worden geschonken en genuttigd tijdens wedstrijden voor volwassenen buiten de zaal waar de wedstrijden plaatsvinden.
- d. Het is niet toegestaan om alcohol te schenken en te nuttigen voor, tijdens en direct na jeugdwedstrijden in de accommodatie.

3. Vechtsportgala's en -wedstrijden dienen plaats te vinden onder auspiciën van een bond die erkend is door NOC*NSF.

Geadviseerd wordt om bovenstaande vergunningsvoorschriften op te nemen in het zelfde besluit als de aanwijzing risicovolle categorieën vechtsportevenementen.

Omdat het leeftijdsadvies geen eis is die afgedwongen kan worden, zal in de vergunning de volgende tekst opgenomen kunnen worden:

“Wij adviseren de organisator om bij vechtsportwedstrijden voor volwassenen (vanaf 18 jaar), geen bezoekers onder de 12 jaar toe te laten”.

2.8 Toelichting op regionale vergunningsvoorschriften

De toelichting op de vergunningsvoorschriften luidt als volgt:

Transparante geldstromen

De bedoeling van de voorschriften rondom transparante geldstromen is om de geldstromen meer zichtbaar te maken, om het risico op witwassen te beperken. In de vechtsportgala's gaat veel geld om. Veel van het geld dat verdiend wordt bij vechtsportgala's gaat, al dan niet contant, om in de verkoop van viptafels. Het begrip vip staat voor very important person (zeer belangrijk persoon) en wordt gebruikt om bijzondere gasten mee aan te duiden. Tijdens kickboks gala's worden vaak speciale tafelzones geplaatst, waar het reguliere publiek geen toegang heeft. Hier zitten personen die tegen betaling gebruik maken van faciliteiten (bijvoorbeeld alcoholische dranken) die anderen niet hebben. De geldstromen rondom viptafels zijn slecht of niet zichtbaar. Uit de bestuurlijke rapportage van de politie Amsterdam/Amstelland blijkt dat de verkoop van viptafels diverse risico-indicatoren van witwassen met zich meebrengt en dat de registratie van viptafels niet transparant is.

Alcohol

Het is vaak het geval dat er tijdens de vechtsportgala's alcohol wordt geschonken. Alcoholgebruik hangt samen met onder andere agressie en geweld. Om ongewenste situaties tijdens vechtsportgala's door gebruik van (te veel) alcohol zoveel mogelijk te voorkomen is er bij deze vergunningsvoorschriften ook een beperking vastgesteld voor het schenken van alcohol.

Door de VA erkende vechtsportbond

Vechtsport moet op gelijke voet komen te staan als andere sporten. De stelregel voor vechtsporters en vechtsportscholen moet dan ook zijn om lid te zijn van een door de VA erkende bond. Dit betekent dat de versplinterde vechtsportbonden moeten worden verbonden en alle full-contact vechtsporters en – sportscholen aangesloten zouden moeten zijn bij een door de VA erkende bond, waardoor gemeenten er vanuit kunnen gaan dat voldaan wordt aan bepaalde veiligheidseisen en voorzorgsmaatregelen worden opgelegd om bepaalde risico's te vermijden.

Sportbonden hebben als doel om de aangesloten sportverenigingen te stimuleren en ondersteuning te bieden bij de beoefening van de sport op recreatief gebied en op topsportniveau.

De taken van een sportbond zijn:

1. De organisatie van de competitie en evenementen. De sportbond stelt regels vast met betrekking tot:
 - a. Officials. Deze horen o.a. ter goede naam en faam bekend te staan en mogen geen geld aannemen van criminele organisaties en/of criminele en/of drugs gerelateerde zaken.
 - b. De wedstrijdrijding. De wedstrijdrijding moet o.a. voldoen aan het niet hebben van reclame van criminele organisaties en/of drugs gerelateerde zaken. Ook vechtsportscholen dragen er zorg voor dat zij geen (reclame)uitingen van criminele organisaties of drugs gerelateerde zaken op bijvoorbeeld kleding laten zien. Het verzaken hiervan kan invloed hebben op het behoud van het Keurmerk Vechtsportautoriteit van de sportschool.
 - c. De locatie van een wedstrijd. De locatie moet o.a. voldoen aan het hebben van een vergunning van de lokale overheid en de locatie mag geen eigendom zijn van criminele organisaties en/of aan drugs gerelateerde zaken.
 - d. Taken kaderleden rond de organisatie van een evenement. Hierbij valt te denken aan het maken van een rapportage met betrekking tot de gang van zaken bij het evenement en het zorgdragen voor voldoende tijd voorafgaande aan het evenement om afspraken te maken met de promotor en organisatie voor het sportief en veilig laten verlopen van een evenement.
 - e. De deelnemers. De deelnemers moeten o.a. lid zijn van de sportbond en in het bezit zijn van een wedstrijdpaspoort. De deelnemers moeten zich netjes, respectvol en sportief gedragen.
 - f. Ter voorbereiding op een vechtsportevenement wordt er een overeenkomst ondertekend door de erkende bond en de organisator van het vechtsportevenement waarin duidelijk naar voren komt hoe het evenement wordt georganiseerd.
2. Het ondersteunen van de aangesloten verenigingen. Dit kan gaan over algemene ondersteuning of over ondersteuning op maat en het geven van advies op het te voeren beleid. Hierbij kan het gaan over de te voeren strafmaatregelen zoals berispen, uitsluiting van deelname wedstrijden of royeren voor bepaalde tijd of het gehele leven.

3. Het ondersteunen van recreanten en topsporters.

Advies leeftijdsgrens

Bij vechtsportgala's is er sprake van geweld in de ring. Ter voorkoming dat er te jeugdig publiek naar de vechtsportgala's komen, adviseren wij het instellen van een leeftijdsgrens.

Het vechtsportevenement moet uitsluitend toegankelijk zijn voor personen van 12 jaar en ouder. Deze leeftijdsgrens is conform regels voor de verhuur van geweldsfilms. Omdat dit een advies is en geen voorwaarde die afgedwongen kan worden, zal de volgende tekst in de aanhef van de vergunning worden opgenomen, "wij adviseren de organisator om bij vechtsportwedstrijden voor volwassenen (vanaf 18 jaar), geen bezoekers onder de 12 jaar toe te laten".

3. Voorstel

Het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN ontvangen met dit voorstel het totaalpakket aan regionale beleidsmaatregelen, inclusief de uitwerking van de regionale

vergunningsvorschriften t.a.v. risicovolle vechtsportevenementen. Het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN worden gevraagd in te stemmen met het totaalpakket, waarna het beleid en de voorschriften lokaal verankerd dienen te worden. Samenvattend worden de gemeenten in Noord-Holland Noord gevraagd over te gaan tot:

- het invoeren van een vergunningstelsel voor aan te wijzen risicovolle categorieën vechtsportevenementen;
- aanwijzing, middels een aanwijzingsbesluit van de burgemeester, van risicovolle categorieën vechtsportevenementen en regionale vergunningsvorschriften;
- toevoeging levensgedragtoets aan APV-bepaling betreffende de aangewezen risicovolle categorieën vechtsportevenementen;
- herzien van het lokale BIBOB-beleid door toevoeging BIBOB-toets bij aangewezen risicovolle categorieën vechtsportevenementen.

BIJLAGE 4: INTRODUCTIE IN FULL-CONTACT VECHTSPOORT

Full contact

Full contact vechtsporten zijn die vormen van vechtsport waarbij de ene beoefenaar de ander vol op het lichaam mag raken. In dit onderzoek beperken wij ons hierbij tot kickboksen, thaiboksen (Muay Thai) en mixed martial arts (mma). Wij hebben gekozen voor deze afbakening omdat juist deze harde vechtsporten het meest geassocieerd worden met criminaliteit. Daarnaast zijn het de 'hardste' vechtsporten, die tegelijkertijd het meest in de belangstelling staan van het 'grote vechtsportpubliek'. Daarmee vertegenwoordigen deze vechtsporten een aanzienlijk commercieel belang voor organisatoren van evenementen, media en managers van topvechters.

Kickboksen, thaiboksen en mma maken dan ook deel uit van een circuit van veelal commerciële sportscholen die niet vertegenwoordigd worden door één erkende sportbond, zoals in de meeste georganiseerde sporten te doen gebruikelijk is. Met andere woorden, regulering van deze full contact vechtsporten is problematisch. Vanwege de organisatorische versnippering van deze harde vechtsporten, blijven misstanden in de sector voortbestaan. Denk daarbij aan het ontbreken van een erkende kwalificatiestructuur bij kaderfuncties (trainers, scheidsrechters), onvoldoende toezicht op vechtsportevenementen, gezondheidsrisico's en een bedenkelijke positionering van de sport tussen de smartshops, outlaw motorcycle gangs, advocatenkantoren en erotische bedrijven.

Kickboksen en Thaiboksen

Kickboksen is een vechtsport waarbij zowel de vuisten als de benen mogen worden gebruikt. De stoten van het boksen in combinatie met zogeheten 'low kicks' én trappen uit karate en taekwondo kenmerken deze sport. Kickboksen is net als boksen een ringsport. De deelnemers dragen handschoenen en soms scheenbeschermers.

Kickboksen deed halverwege de jaren zeventig zijn intrede in Nederland, nadat enkele Nederlandse karateka's Kurosaki's Gym in Japan hadden bezocht. Daar maakten zij voor het eerst kennis met kickboksen. Wat in Japan kickboksen heette, was ontstaan vanuit de confrontatie tussen Japanse karateka's en Thaise bokkers. In Thailand is muay Thai of thaiboksen de nationale sport. Het waren de Thais die geoefend waren in de harde trappen met het scheenbeen naar de bovenbenen van de tegenstander, de low kicks. In tegenstelling tot bij het kickboksen zijn elleboog- en kniestoten bij het Thaiboksen toegestaan. In Nederland wordt die pure wedstrijdvorm van muay Thai slechts incidenteel, onder auspiciën van een enkele bond, beoefend. Deze hardste variant brengt immers grotere medische risico's met zich mee.

MMA

Mixed martial arts (mma) is een mengeling van verschillende vechtsportdisciplines, zoals kickboksen, Braziliaans jiu jitsu en worstelen. Deelnemers vechten zowel staand als liggend op de grond. De onderzoekers Van Bottenburg en Heilbron beschouwen mma als een verzamelnaam voor freefight, kooivechten, pancration, no holds barred, mix fight, free style, ultimate fight en vale tudo. De verschillen tussen deze varianten zijn minimaal. Vaak verschillen de vorm (in een ring, kooi of op een mat) en het ontwerp en de toepassing van regels (aantal rondes, puntentelling, beoordeling). Overeenkomst tussen

deze stijlen is dat er sprake is van een combinatie van gevechtstechnieken uit verschillende sporten, zoals stoten, trappen, worpen en klemmen.

Begin jaren negentig ontstond in Nederland de nodige ophef rondom deze 'freefights' en kooigevechten. Mocht nu opeens alles in de ring? In opdracht van het ministerie van VWS kwam het rapport 'De verharding van het wedstrijdvechten' uit. Hierin beschrijven genoemde onderzoekers de achtergronden van de verharding van het wedstrijdvechten, en presenteren een staalkaart van alle vechtsstijlen en organisaties die halverwege de jaren negentig actief waren. Aanleiding hiervoor was de ondoorzichtigheid van de sector en de veronderstelde medische risico's van full contact vechtsport, in relatie tot de zwakke reglementering van een snel groeiende tak van sport. De onderzoekers stellen vast dat er van oudsher een relatie is tussen (de hardere vormen van) vechtsport en criminaliteit.

In 1993 bracht de Gracie-familie mma naar de Verenigde Staten en hield daar het eerste Ultimate Fighting Championship (UFC). UFC heeft met zijn kapitaal, organisatievermogen en media-offensief het mma een enorme impuls gegeven, zoals de K1-organisatie dat in Tokio met kickboksen heeft gedaan. Toen de UFC zich als organisatie in het vechtsportlandschap nestelde, stond mma nog in de kinderschoenen. Een kickbokser nam het op tegen een worstelaar, of een judoka tegen een bokser. Welke vechter en vechts stijl is nu het meest effectief? Die vraag intrigeerde een breed publiek, en zorgde bovendien voor veel ophef. Want mondde dat niet uit in een ordinaire vechtpartij zonder regels, maar met veel bloed? Mma heeft zich sindsdien ontwikkeld tot een autonome vechtsport met grote belangstelling van publiek en media waarbij vechters zich moeten bekwalen in verschillende stijlen en technieken om een rol van betekenis te kunnen spelen.

Nederlandse vechtsporters

De beoefening van full contact vechtsporten heeft de afgelopen decennia in Nederland een grote vlucht genomen. De stijl die in Nederland wordt beoefend is voortgekomen vanuit Thaiboksen én de Japanse vorm van kickboksen en staat internationaal bekend als Dutch Style Kickboxing. Nederlandse kickboksers zijn sinds de jaren negentig wereldwijd bekend geworden door hun successen op de grote K1 toernooien die toonaangevend waren. Op deze K1-evenementen verzamelde de wereldtop in alle vechtsstijlen zich, waarbij onder kickboksregels gevochten werd. Met de stijgende populariteit van kickboksen nam het prijzengeld ook evenredig toe tot 400.000 dollar eind jaren negentig. Rond het jaar 2000 nam de belangstelling voor K1 af door financiële problemen van de organisatie van K1 en de toenemende concurrentie van mma. Nederlanders voerden de boventoon op deze evenementen: winnaars als Ernesto Hoost, Peter Aerts, Sem Schilt en Remy Bonjasky zijn in de internationale vechtsport iconen en kunnen in Japan niet ongestoord over straat. In Nederland zelf bleef de belangstelling voor deze topsporters aanvankelijk beperkt, maar in de laatste tien jaar is dit beeld gekanteld. Inmiddels worden grote kickbokswedstrijden prime time op de zaterdagavond uitgezonden en zijn vechtsporticonen graag geziene gasten in praatprogramma's.

Hoeveel kickboksers Nederland telt is niet bekend omdat er niet één centrale bond is die het aantal aangesloten leden registreert. Momenteel kent Nederland ongeveer 526.000 beoefenaars van full-contact

vechtsport. Het is ook maar net wat je onder een full-contact vechtsporter verstaat. Het aantal full-contact vechtsporters dat daadwerkelijk de ring instapt voor een gevecht – ruim 10.000 in 2021 - is slechts een fractie (enkele procenten) van het aantal bezoekers van sportscholen dat kickbokstrainingen volgt. Wedstrijdvechters komen tegen elkaar uit in de A-, B-, C- en N-klasse, waarbij A de top is en N staat voor nieuwkomers. Daarnaast is er een onderverdeling naar gewichtsklasse, sekse en junioren/ leeftijden. A- en B-klasse vechters krijgen over het algemeen een vergoeding en meestal ook een premie bij winst.

Vechtsportgala's

Full contact vechtsporters komen in wedstrijdverband tegen elkaar uit in de ring tijdens vechtsportevenementen. Deze evenementen staan in de sector bekend als gala's, die tot de verbeelding sprekende namen meekrijgen als War of the Vikings, Fight for Delight en House of Pain. Jaarlijks vinden in Nederland, verspreid over het hele land, ongeveer 200 full contact vechtsportgala's plaats. Zogeheten promotors organiseren deze gala's. Zij contracteren de vechters, verzorgen de matchmaking (wie vecht tegen wie) en dragen zorg voor de logistiek (accommodatie, eventuele vergunningaanvraag). Sommige vechtsporters staan onder contract van een manager of managementbureau.

Kenmerkend voor de vechtsportwereld is dat rollen niet zelden in elkaar overlopen. Zo kan een lokale sportschoolhouder als promotor optreden bij de organisatie van een regionaal kickboksgala, waarbij hij verzekerd is van deelname van zijn eigen pupillen die bij hem onder contract staan. Een vechtsportgala wordt georganiseerd onder auspiciën van een landelijke full contact vechtsportbond. Als een bond auspiciën verleent, dan vinden de wedstrijden plaats onder de regels van die betreffende bond. De bond is verantwoordelijk voor de jurering, scheidsrechters, medische staf en beoordeling van de matchmaking.

Regulering

De full contact vechtsportwereld is sterk gefragmenteerd. Onderzoek op onderzoek wijst uit dat persoonlijke belangen en voorkeuren de boventoon voeren in dit paracommerciële vechtsportdomein. De overgrote meerderheid van degenen die er een (bijna) dagtaak aan hebben, proberen hier in financiële zin beter van te worden. Daarbij heerst in de regel een 'vrije jongens' cultuur. Dat is een vruchtbare voedingsbodem voor een organisatorische jungle, met steeds weer andere federaties, bonden en promotors.

Aan de andere kant werd de roep van een aantal topvechters, trainers en betrokkenen van het eerste uur om de sector serieus te nemen en te ondersteunen bij een betere organisatie steeds luider. Dat leidde uiteindelijk tot de opdracht van de minister van Sport aan NOC*NSF om een plan van aanpak op te stellen met reguleringsmaatregelen. Dit leidde tot de oprichting van de Nederlandse Vechtsportautoriteit. Deze private stichting is sindsdien verantwoordelijk voor toezicht en handhaving rondom vechtsportgala's en full contact vechtsportorganisaties. Hiermee moest "het kaf van het koren worden gescheiden". Of, in positieve termen: de Vechtsportautoriteit moest een kwaliteitsimpuls aan de sector geven met het oog op een

pedagogisch en medisch verantwoord veilig vechtsportklimaat. Overheden en vechtsportorganisaties hebben daarin elk hun eigen (aanvullende) rol.